

STICHTING HAAGSCHE SCHOOLVEREENIGING

JAARVERSLAG 2016

Bestuursnummer
95694

Inhoudsopgave

1. Algemeen	2
2. Raad van Toezicht	4
3. Bestuursverslag	7
4. Relatie tussen schoolplannen/ jaarverslagen van de scholen en het Strategisch Beleidsplan <i>2014-2018</i> .	10
5. Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	12
6. Ouderbijdrage en cursusgelden	13
7. Financieel jaarverslag	14

Bijlagen: jaarverslagen van:

a) Basisschool HSV Nederlandse afdeling	26
b) Willemsparkschool	33
c) Het Open Venster	36
d) Basisschool HSV Internationale afdeling	40
e) Instituut voor Individueel Onderwijs	60
f) Light house & Three Little Ships	65

1. Algemeen

Toezicht en bestuur van de Stichting Haagsche Schoolvereniging zijn in handen van respectievelijk de Raad van Toezicht en de bestuurder.

De Haagsche Schoolvereniging is in 1901 opgericht als naamloze vennootschap. In 1940 is de Stichting Haagsche Schoolvereniging opgericht. De N.V. bleef in stand als eigenaar van het gebouw aan de Nassaulaan 26. In 1997 is de N.V. omgevormd tot een Besloten Vennootschap.

De Stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41150342. De Stichting bezit 153 van de 156 extern geplaatste aandelen in de B.V.

De organisatie

De Stichting Haagsche Schoolvereniging beheert gedurende het verslagjaar drie basisscholen, verdeeld in een aantal afdelingen. De scholen zijn ondergebracht in een zevental gebouwen in Den Haag.

De Basisschool Haagsche Schoolvereniging (HSV) aan de Nassaulaan 26 kent een Nederlandstalige en een internationale afdeling. Het personeel op de internationale afdeling bestaat uit (near-)native speakers in de Engelse taal. De internationale afdeling heeft dependances aan de Koningin Sophiestraat 24A en de Van Nijenrodestraat 16. De Basisschool HSV is een IGBO-school (Internationaal Georiënteerd Basis Onderwijs) en is aangesloten bij de Stichting IGBO. Hierdoor valt ook het internationale onderwijs onder de Wet op het Primair Onderwijs, dat daarom in aanmerking komt voor Rijksvergoeding.

De School voor Jong Talent (SvJT, afdeling van het Koninklijk Conservatorium te Den Haag) valt, voor wat betreft de basisschoolleerlingen, als object van toezicht onder de Nederlandse afdeling van de Basisschool HSV. Het onderwijskundig management is in handen van het Koninklijk Conservatorium.

Het Instituut voor Individueel Onderwijs (IVIO) is een school voor speciaal basisonderwijs, gevestigd aan de Laan van Poot 91 te Den Haag. Light house Special Education (LSE) is de internationale afdeling van deze school en is gevestigd aan de Amalia van Solmsstraat 155.

De Basisschool Willemspark is sinds mei 2015 gehuisvest in een nieuw onderkomen aan de Frederikstraat 28. Het Open Venster, centrum voor dyslectische kinderen, is een afdeling van de Basisschool Willemspark en is gevestigd in aan de Tarwekamp 3, waar ook het bestuursbureau is gevestigd.

De bestuurder stelt het beleid vast op hoofdlijnen en vertegenwoordigt de Stichting HSV zowel intern als extern. Daarnaast geeft hij leiding aan het managementteam, bestaande uit de directeuren van de scholen. De schooldirecties zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op de scholen en voor de uitvoering van het beleid op schoolniveau op basis van het managementstatuut en het strategisch beleidsplan.

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van bestuurder en directeuren zijn vastgelegd in het Managementstatuut.

In de vergaderingen met de Raad van Toezicht wordt de voortgang van uitvoeringsbesluiten gerapporteerd en wordt getoetst of een en ander verloopt binnen de vastgestelde beleidskaders. De bestuurder doet verslag van de invulling en de uitvoering van het beleid op de scholen. De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten. De HSV hanteert de code goed bestuur van de PO-raad.

Horizontale verantwoording wordt afgelegd door de schoolleiding aan de medezeggenschapsraad en door de bestuurder aan de Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.

Aan enkele scholen/afdelingen zijn oudercommissies verbonden die een actieve rol spelen bij feesten, vieringen en bij naschoolse activiteiten. De ouders worden op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen van de school via de website en de nieuwsbrieven. Jaarlijks worden ouderavonden georganiseerd over de schoolontwikkeling dan wel over een actueel onderwerp. Enkele keren per schooljaar worden de ouders uitgenodigd om in een individueel gesprek met de leerkracht de vorderingen van hun kind te bespreken. Uiteraard worden de ouders ook uitgenodigd bij presentaties, sportdagen etc.

Mission statement: Global citizenship, lifelong learning.

Mission: our mission is to enable children to become responsible global citizens and lifelong learners in a continually changing world.

Vision: in our strategic policy plan you can find our vision and ambitions on the following subjects: education, staff, communication.

Klachtenregeling

De Stichting HSV kent een klachtenregeling die via de schoolgidsen en de website onder de aandacht wordt gebracht. Per school/afdeling is er een contactpersoon die voorlichting kan geven aan ouders en personeel en die een klager in contact kan brengen met de juiste persoon. De contactpersonen komen eens per jaar bijeen in een vergadering met de vertrouwenspersoon en de bestuurder.

De Stichting HSV heeft een eigen klachtenregeling. De heer Van der Zalm is vanuit het HCO (Haags Centrum voor Onderwijsbegeleiding) gedetacheerd als vertrouwenspersoon.

De scholen van de Stichting HSV waren in 2016 ook aangesloten bij de Landelijke klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs, in stand gehouden door de VBS (Verenigde Bijzondere Scholen), de werkgeversorganisatie voor het algemeen bijzonder onderwijs waarbij de Stichting HSV is aangesloten. Vanaf 2017 is de HSV aangesloten bij de Landelijke klachtencommissie Onderwijsgeschillen in Utrecht.

Leerlingaantallen: 1 oktober 2016 2015 2014 2013 2012

Brin nr

05VW	Nederlandse afdeling	214	209	212	197	199
	Internationale afdeling	518	487	486	452	407
	SJT	27	32	29	26	24
	Totaal	759	728	727	675	625
00WO	IVIO	70	50	50	44	38
	Light house	12	18	22	11	17
	Totaal	82	68	72	55	55
14DG	Willemspark	220	210	206	205	196
	Het Open Venster	38	34	31	31	23
	Totaal	258	244	237	236	219

De leerlingenaantallen geven op HSV-niveau een stijging te zien van 59 leerlingen t.o.v. 2015. Het aantal aanmeldingen voor de tweetalige afdeling aan de Nassaulaan blijft onverminderd hoog; veel aangemelde leerlingen kunnen niet worden geplaatst. Een lichte daling zien we bij Light house.

2. De Raad van Toezicht

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn neergelegd in de statuten van de stichting, het huishoudelijk reglement, het managementstatuut en het bestuursreglement.

Taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht:

- Het houden van integraal toezicht op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de stichting en de met haar verbonden instellingen en/of rechtspersonen;
- het gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur;
- het behartigen van de belangen van de stichting en de met haar verbonden instellingen en/of rechtspersonen;
- het aanwijzen van de accountant die belast is met de controle van de jaarrekening;
- het houden van toezicht op de aan/verkoop van scholen of onderdelen daarvan;
- het goedkeuren van de voor enig jaar of reeks van jaren opgestelde

beleidsplannen, dan wel meerjarenplannen, of van een ingrijpende wijziging daarin;

- het goedkeuren van bestuursbesluiten strekkende tot de oprichting van een nieuwe rechtspersoon, alsmede tot de vaststelling van de statuten van een nieuwe rechtspersoon;
- het goedkeuren van een bestuursbesluit strekkende tot aangifte van faillissement en aanvraag van surseance van betaling van de stichting;
- het goedkeuren van een bestuursbesluit strekkende tot de benoeming van de registeraccountant;
- het goedkeuren van bestuursbesluiten strekkende tot het aangaan van overeenkomsten en het verrichten van andere rechtshandelingen voor zover deze niet binnen het vastgestelde beleid casu quo de vastgestelde begroting vallen;
- het vaststellen van reglementen strekkende tot regeling van de taakomschrijvingen, werkverhoudingen en werkwijzen binnen de stichting.
- De Raad van Toezicht heeft voorts die taken die hem bij of krachtens deze statuten zijn toegekend. Bij de vervulling van zijn taak richt de Raad van Toezicht zich naar het belang van de stichting en de met haar verbonden instellingen en/of rechtspersonen.
- De Raad van Toezicht regelt zijn werkzaamheden en al hetgeen zijn functioneren betreft bij reglement.
- De Raad van Toezicht geeft voorts vooraf goedkeuring aan bestuursbesluiten met betrekking tot:
 - a. vaststelling van de begroting en het jaarverslag inclusief het bestuursverslag en de jaarrekening;
 - b. het aangaan, wijzigen en verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon of organisatie indien die samenwerking van ingrijpende betekenis is voor de stichting;
 - c. het verkrijgen, wijzigen of beëindigen van een deelneming of zeggenschap in een andere rechtspersoon en het oprichten van een andere rechtspersoon, alsmede de vaststelling en wijziging van diens statuten voor zover het bestuur daartoe is bevoegd;
 - d. het uitoefenen van stemrecht op door de stichting gehouden aandelen in het kapitaal van vennootschappen, behoudens voor zover goedkeuring wordt verleend naar aanleiding van het bepaalde in lid 5 van dit artikel.
 - e. het (doen) oprichten, verwerven en exploiteren van, het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie over, het uitoefenen van stemrecht in het kapitaal van, alsmede het (doen) financieren van andere instellingen en ondernemingen, in welke rechtsvorm ook.
 - f. het (doen) opnemen van geldleningen en/of kredieten, alsmede het stellen van zekerheden (zoals garanties en hypotheek), voor zover dit bijdraagt aan de doelstelling;
 - g. het (doen) huren, verhuren, vervaardigen, exploiteren, beheren van onroerende zaken, alsmede het beschikken over onroerende zaken, voor zover dit bijdraagt aan de doelstelling van de stichting of rechtspersonen waarover de stichting het beheer en/of het bestuur voert.

Bezoldiging

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen voor hun werk geen bezoldiging, zij kunnen wel onkosten vergoed krijgen.

Samenstelling van de Raad van Toezicht in het verslagjaar:

Voorzitter: de heer dr. P.A. Pronk, bestuurlijk adviseur uitvoeringsbeleid Belastingdienst;

Lid: mevrouw drs. J.A. Guicherit-Dicke, kinder- en jeugdpsychotherapeut en GZ-psycholoog;

Lid: mevrouw S. Lammers, directeur bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed;

Lid: de heer mr. J.F. van Nouhuys, advocaat

Op de website van de Stichting HSV (www.hsvdenhaag.nl/stichting) presenteren de leden van de Raad zich.

Jaarverslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft kennis genomen van het verslag dat door de bestuurder is opgesteld en kan zich daar in vinden.

In het verslagjaar was de heer W. Grijze bezoldigd bestuurder van de stichting. De Raad van Toezicht vindt dat de bestuurder steeds tijdig en volledig de informatie heeft verschaft die nodig is om adequaat toezicht te kunnen uitoefenen. In de regel gebeurde dit als voorbereiding op, dan wel tijdens de vergaderingen van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht is in 2016 vijf keer in een formele vergadering bijeen geweest. De vergaderingen zijn steeds bijgewoond door de bestuurder en de bestuursadviseur (tevens notulist).

In het verslagjaar heeft de Raad van Toezicht zich, naast de dagelijkse zaken, beziggehouden met het toezicht op de financiën en de ontwikkelingen rondom de diverse huisvestingsprojecten. Ook werd in een vergadering aandacht besteed aan het eigen functioneren, is de heer mr. J.F. van der Vlugt in goede samenwerking met de GMR benoemd als interim bestuurder en is met behulp van bureau B&T de werving gestart voor een nieuwe bestuurder als opvolger van de heer W. Grijze, die met pensioen is gegaan per 1 januari 2017.

In het kader van beleidsontwikkeling werden concepten besproken dan wel vastgesteld van de volgende onderwerpen:

- Risicomanagement
- Profiel van de leden van de Raad van Toezicht
- Schoolplan HSV international school
- Financiële rapportages en jaarverslag
- Aanpassing treasury statuut
- Concept begroting 2017
- Accountantsverslag
- Offerte B&T voor werving nieuwe bestuurder en profiel bestuurder
- Benoeming interim bestuurder

De Raad nam kennis van (de ontwikkelingen met betrekking tot):

- -Huishoudelijk reglement GMR
- -Inspectierapporten Nederlandse afdeling basisschool HSV en IVIO
- -Voortgang huisvestingsprojecten
- -Profiel directeur Nederlands en benoeming directeur IVIO

Voorts werd vergaderd met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. In april heeft de onderwijsinspecteur, de heer H. Joustra, in de gemeenschappelijke vergadering een presentatie gegeven over het gewijzigde inspectietoezicht.

In december werd tijdens een feestelijk diner door de leden van de Raad van Toezicht en de leden van het management afscheid genomen van de bestuurder, de heer W Grijze, die werd bedankt voor zijn grote inzet en betrokkenheid in de afgelopen negen jaren. Dit heeft zijn weerslag gekregen in goede onderwijsresultaten en financieel gezonde scholen.

Leden van de Raad van Toezicht bezochten de scholen en afdelingen (werkbezoeken en teamvergaderingen). De werkbezoeken aan de scholen en de overlegmomenten met de GMR en de directeuren worden door de Raad van Toezicht als zeer waardevol ervaren. Zij vormen een additionele informatiebron die de informatie van de bestuurder goed aanvult; ze geven inzicht in wat leeft in de organisatie.

Voorzitter en bestuurder hadden evenals voorgaande jaren een overleg met het hoofd van de afdeling huisvesting van de dienst OCW van de Gemeente Den Haag over de huisvestingsaangelegenheden.

3. Bestuursverslag

De bestuurder is aanwezig in de vergaderingen van de Raad van Toezicht en de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en bereidt deze mede voor. Hij is verantwoordelijk voor de informatie aan de Raad van Toezicht en de GMR en voor een goede afstemming van de agenda's.

In de vergaderingen van de Raad van Toezicht worden aan de hand van de schriftelijke rapportages van de bestuurder de ontwikkelingen en bijzondere gebeurtenissen besproken. De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft regelmatig contact met de bestuurder in de vorm van een bespreking dan wel een telefoongesprek. De bestuurder heeft een beroep gedaan op individuele leden van de Raad om advies te krijgen op juridisch en financieel gebied en op het gebied van communicatie en huisvesting.

Huisvesting

HSV Nassaulaan 26

De locatie Nassaulaan is helemaal voorzien van nieuw linoleum, het schilderwerk en de nieuwe kozijnen aan de achterzijde zijn gereed en de buitenzijde is gerenoveerd.

Van Nijenrodestraat 16

De subsidie voor de asbestverwijdering in een deel van het gebouw is door de gemeente afgewezen. Hoewel er geen veiligheidsrisico is, is hiertegen inmiddels bezwaar gemaakt, omdat de HSV de het gebouw ooit asbestvrij zal moeten opleveren aan de gemeente en de gemeente dit jaar voor het laatst subsidie verstrekt voor dit doel.

Light house Special Education

In het gebouw van Light house is regelmatig sprake van daklekkages. Met de aannemer is afgesproken om in afwachting van herhuisvesting niet het gehele

dak opnieuw te bedekken, maar bij reparatie van optredende lekkages telkens een iets groter stuk van de dakbedekking te vernieuwen. Er is onderhoud gepleegd aan de kozijnen.

IVIO:

Na de zomervakantie is de vijfde groep van start gegaan.

In de zomervakantie is in de personeelskamer een nieuwe keuken geplaatst en zijn onderhoudswerkzaamheden verricht aan het dak.

Het Open Venster.

Deze school is evenals het bestuursbureau gehuisvest in een deel van een schoolgebouw aan de Tarwekamp, eigendom van de BSN (British School in The Netherlands). De verwachting is dat BSN binnen afzienbare termijn wil amoveren. Gesprekken met de gemeente over alternatieve huisvesting zijn gestart.

Nieuwbouw Basisschool Willemspark

De afrekening met de gemeente heeft ertoe geleid dat vergoeding van de kosten voor projectbegeleiding niet volledig worden vergoed: hiertegen loopt inmiddels een bezwaar.

Meerjarige onderhoudsplanning

De meerjarige onderhoudsplanningen werden aangepast en geactualiseerd.

Personeelsbeleid/financieel beleid

Beheersing van uitkeringen na ontslag

Indien een personeelslid, om welke reden dan ook, niet kan worden gehandhaafd in de huidige functie, wordt in eerste instantie gezocht naar een andere passende functie binnen de HSV. Waar het gaat om aantoonbare ongeschiktheid voor de functie of vastgestelde arbeidsongeschiktheid, wordt het contract/ de akte van benoeming beëindigd c.q. niet verlengd, en wordt een outplacementbureau ingeschakeld. Mochten er toch "eigen wachtgelders" zijn of ontstaan, dan worden vacatures aangeboden aan werknemers behorend tot deze groep.

Eigen risicodragerschap bij vervanging

De Stichting HSV is met ingang van 2016 zelf verantwoordelijk voor de bekostiging van de vervanging van afwezige personeelsleden. Op stichtingsniveau is een fonds in het leven geroepen waaruit de kosten van de vervanging worden bekostigd. De inkomsten van het fonds worden gevormd door bijdragen van de scholen. De hoogte van de bedragen wordt vastgesteld aan de hand van de werkelijke vervangingskosten over voorgaande jaren.

Het management van de HSV

Maandelijks zijn er vergaderingen met de directeuren en een aantal keren per jaar met het voltallige management (bestuurder, directeuren, locatieleiders) onder voorzitterschap van de bestuurder. De bestuurder heeft wekelijks of tweewekelijks een individueel overleg met de directeuren waarin alle lopende zaken worden besproken.

Maandelijks is er ook een vergadering van directeuren, de bestuursadviseur en de bestuurder over alle personele aangelegenheden (verzoeken buitengewoon verlof, Arbo, benoeming en ontslag).

Functioneringsgesprekken

De bestuurder heeft aan de hand van de vastgestelde formats functioneringsgesprekken gevoerd met de directeuren.

Protocollen:

In het afgelopen jaar zijn er protocollen vastgesteld over veiligheid, omgaan met crises, omgaan met rouw, omgaan met internet en social media. Deze protocollen zijn ter advisering voorgelegd aan de GMR.

Onderwijskundig beleid

Tweetalig onderwijs

Het project Tweetalig Primair Onderwijs (TPO) heeft geleid tot contact met de andere scholen die deelnemen aan het project om een verantwoorde keuze te kunnen maken voor de inrichting van het tweetalig onderwijs in groep 3. De resultaten moeten vervolgens leiden tot de invoering in de bovenbouw.

Passend onderwijs

Onze scholen en afdelingen participeren in de overlegstructuur van De Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden (SPPOH). IVIO, onze SBO-school, verricht ook ondersteunende diensten op de scholen in de Haagse Hout, het stadsdeel waar deze school over een paar jaar mogelijk zal zijn gehuisvest.

Formele externe contacten van de bestuurder

-Lidmaatschap dagelijks bestuur (secretaris) van de Stichting IGBO: in deze functie was de bestuurder betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van de driemaandelijke vergaderingen.

-Lidmaatschap van het algemeen bestuur van SPPOH (Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden): in de bestuursvergaderingen werden tal van besluiten genomen met betrekking tot de inrichting van SPPOH.

-Lidmaatschap (secretaris) van het bestuur van de NBS (De vereniging "Samenwerking neutraal bijzondere en daarmee in karakter overeenkomende scholen te 's-Gravenhage en omgeving"): in deze bestuursvergaderingen werd veel aandacht besteed aan de ontwikkelingen in onze regio met betrekking tot Passend Onderwijs. De belangen van de scholen in het samenwerkingsverband zijn immers ook een aangelegenheid van de NBS. Twee bestuurders van scholen die zijn aangesloten bij de NBS, maken deel uit van het dagelijks bestuur van SPPOH.

Website:

Opdracht tot algehele vernieuwing van de HSV website is verstrekt aan Reijers Communicatie. Belangrijk punt is dat iedere school direct te benaderen is vanaf de homepage en dat ook informatie (schoolnieuws, vacatures) meteen te vinden is. Ook is het gemakkelijker om wijzigingen aan te brengen, kunnen leerkrachten gemakkelijker hun klassen-websites bijhouden.

De nieuwe website van Dutch International Schools (DIPS/DISS) is operationeel: www.dutchinternationalschools.nl en het nieuwe logo is gelanceerd.

Stichting Kinderopvang 2Samen

2Samen heeft jarenlang naschoolse opvang aangeboden op onze locatie aan de Nassaulaan. De verhuizing naar het nieuwe pand aan de Frederikstraat is achter de rug. De caravan op het schoolplein aan de Nassaulaan is inmiddels verwijderd. Er is tevens overleg gaande met 2Samen om in het nieuwe gebouw van 2Samen aan de Frederikstraat ook een nieuwe internationale pre-school te starten naar het voorbeeld van Three Little Ships. Het wordt dus een pre-school naar Engels model. Wij verwachten dat er in die buurt voldoende belangstelling is. In het toelatingsbeleid wordt straks op beide locaties voorrang gegeven aan kinderen die later naar een HSV-school zullen gaan.

4. Relatie tussen schoolplannen/jaarverslagen van de scholen en het Strategisch Beleidsplan 2014-2018.

IGBO- en VVTO-onderwijs

De basisschool HSV is op drie locaties de aanbieder van het IGBO onderwijs.

De Nederlandse afdeling ontwikkelt zich tot een tweetalige basisschool. In 2017 zal met tweetalig onderwijs worden gestart in groep 4. We zijn dan met de invoering tot op de helft en zullen onderzoeken of het mogelijk en wenselijk is om de hogere leerjaren versneld te gaan invoeren.

De Willemsparkschool ontwikkelt zich tot een VVTO school. Het afgelopen jaar is de formatie uitgebreid met extra uren voor het verwerven van de Engelse taal.

Meer begaafdheid

Afgelopen jaar zijn er diverse studiebijeenkomsten geweest m.b.t. dit onderwerp. Dit waren bijeenkomsten voor zowel de Nederlandstalige als de Engelstalige personeelsleden. Hier zijn afspraken gemaakt hoe om te gaan met deze groep leerlingen.

ICT

De gebouwen zijn allen voorzien van een goede infrastructuur. Stichting breed is de keuze gemaakt over te stappen naar 1 beheerder voor alle gebouwen (ITS) en naar de Google Onderwijs omgeving. Scholing en implementatie zijn onderwerpen die in het lopende schooljaar zijn opgepakt via Cloudwise.

Registratie sociaal emotionele vorming

Alle Nederlandstalige afdelingen zijn voor zien van een valide instrument om de leerlingen op dit terrein te kunnen volgen. Twee maal per jaar onderzoeken wij d.m.v. SCOL hoe de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen verloopt.

Veiligheidsbeleid

Stichting breed is er gewerkt aan een nieuw veiligheidsplan. Hiervoor zijn nieuwe protocollen ontwikkeld. Alle protocollen zijn gebundeld in een "overall" veiligheidsplan welk voor alle locaties te gebruiken is.

Schoolpleinen

Op alle locaties zijn er aanpassingen gedaan om binnen de budgettaire mogelijkheden de pleinen zo in te richten dat kinderen worden uitgedaagd tot leren en spelen.

IPC

Alle locaties werken met het IPC concept. Als laatste is afgelopen jaar een start gemaakt met IVIO. Hier zijn afspraken gemaakt over de invoering.

Samenwerking

De samenwerking tussen de scholen en afdelingen, en uitwisseling van kennis en vaardigheden is inmiddels een feit. Zowel de directie als de IB-er werken veel samen met de andere afdelingen. De directeuren hebben maandelijks overleg met elkaar voor overleg en uitwisseling van expertise. De IB-er heeft 2 maandelijks een IB overleg met de andere IB-ers. Daarnaast zijn er gezamenlijke studiedagen en gemeenschappelijke projecten.

Speciaal onderwijs

De missie van de HSV staat voor 'Wereldburgerschap; levenslang leren'. In Light house is het internationale karakter het afgelopen jaar evidenter vormgegeven door materialen en een prikbord. Ouders worden uitgenodigd om informatie over hun culturele erfgoed te delen en bij speciale evenementen internationale gerechten voor te bereiden.

Leren van andere scholen en organisaties over de hele wereld is gemakkelijker geworden door Twitter. Muurschilderingen weerspiegelen ideeën van de leerlingen. Er is een sterke nadruk op leesvaardigheid.

Internationale afdeling

Prestaties

De ID werkt nauw samen met de NA bij het invoeren van tweetalig onderwijs.. In het afgelopen jaar hebben we gekeken naar de ontwikkeling van een goede kwaliteit van het onderwijs door toepassing van de ideeën van een 'groei mindset' (het werk van Carol Dweck en Jo Boaler van Stanford University). We willen dat kinderen zich richten op de wijze van leren, inspanning zien als een sleutel tot succes, evenals het beter worden door uitdagingen aan te gaan. We oefenen dit door kinderen met verschillende niveaus van prestatie samen te laten werken.

Inclusief onderwijs

We werken aan inclusief onderwijs. Als we leerlingen aannemen die elders worden geweigerd, vinden we het soms moeilijk om deze leerlingen te plaatsen in het voortgezet onderwijs. Het is goed om met de SPPOH te bespreken hoe de internationale scholen zouden kunnen worden bediend.

ICT-beleid en het ICT curriculum

Er is geïnvesteerd op het gebied van ICT. We zijn begonnen met programmering/codering door leerlingen.

Anti-Pest Protocol

De Zand erover aanpak wordt gebruikt om pesten aan te pakken. Het 'Vriendschappen en anti-pestes' beleid is gepubliceerd in Schoolgids. De vertrouwenspersoon wordt gewaarschuwd bij problemen.

Onderwijs

We zijn erg trots op de educatieve gemeenschappen die we hebben gecreëerd in de internationale afdeling. De samenwerking tussen de internationale afdeling en de Nederlandse afdeling vraagt voortdurende doorontwikkeling. Het personeel is erg positief over het werken bij de HSV en de ontwikkelingskansen. We stimuleren uitwisseling van personeel tussen de internationale en Nederlandse afdeling. Onderwerpen waar de ID komende jaren aandacht aan zal besteden zijn:

- SEN
- Technologie (curriculum en infrastructuur)
- Veiligheid (invulling veiligheidsdossiers)
- IPC (curriculum)

5. De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

De GMR telt in 2016 acht leden. De leden hebben zitting in de Raad namens de ouders, dan wel het personeel van iedere school of afdeling. Samenstelling:

Namens de Basisschool HSV:

Franciska Eckelmans, ouderlid

Wilma Kletzkine, personeelslid (voorzitter)

Patty Burghouwt, personeelslid

Birgit LeHaen, ouderlid

Namens de Basisschool Willemspark:

Jenny Huttinga, ouderlid, vanaf 1-9-2016 Roger Reichrath

Elly van Nierop, personeelslid

Namens IVIO:

Cath van Meurs, ouderlid, vanaf 1-9-2016 Maritha van Dam-Vreugdenhil

José Peters, personeelslid

Alle vergaderingen werden gehouden in aanwezigheid van de bestuurder, die samen met de voorzitter was belast met de voorbereiding van de vergaderingen.

Onderwerpen die aan de orde zijn gekomen:

- Formatieplannen
- Veiligheidsbeleid
- Jaarrekening
- Jaarverslag
- Reglement GMR
- Profiel leden RvT
- Risicomanagement
- Begroting
- Rapportages van bestuurder aan RvT

In gemeenschappelijke vergadering hebben de GMR en de Raad van Toezicht het verstreken vergaderjaar geëvalueerd en aandacht besteed aan het vernieuwde toezicht door de onderwijsinspectie.

6. Ouderbijdragen en cursusgelden

Schooljaar 2015 – 2016 en 2016 - 2017

Basisschool Haagsche Schoolvereniging, Nederlandse afdeling:

Per leerling: € 575

Basisschool Haagsche Schoolvereniging, internationale afdeling:

Per leerling: € 4.750

Basisschool Willemspark:

Per leerling: € 350

Het Open Venster, centrum voor dyslectische kinderen:

Per leerling: € 9.600

IVIO, school voor speciaal basisonderwijs:

Per leerling: € 100

Lighthouse Special Education:

Peuters van Three Little Ships, per maand € 650

Light house-leerlingen tot 5 jaar € 18.800

Light house-leerlingen vanaf 5 jaar: € 24.400

Financieel jaarverslag 2016

Kengetallen

Op voorschrift van het ministerie van OCW dienen de hier volgende kengetallen te voldoen aan bepaalde waarden. De HSV voldoet aan al deze waarden.

Weerstandsvermogen: 61,26 (2015: 61.27 %)

Het weerstandsvermogen is het vrije deel van het eigen vermogen minus de materiële vast activa (gebaseerd op de nulmeting), uitgedrukt in een percentage van de jaarlijkse rijksbijdrage. Dit percentage geeft dus inzicht in de capaciteit van de organisatie om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen. Het weerstandsvermogen

Solvabiliteit: 73,26 (2015: 72,32%)

De solvabiliteit is het eigen vermogen, uitgedrukt in een percentage van het balanstotaal. Dit percentage (maximaal 100%) geeft dus aan in welke verhouding de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen vermogen of met vreemd vermogen. Een lage solvabiliteit betekent dat in hoge mate financiering met vreemd vermogen plaatsvindt en kan het aantrekken van aanvullend vreemd vermogen (een lening) bemoeilijken. Bij de berekening van dit percentage worden alle beschikbare reserves (inclusief de bestemmingsreserves) tot het eigen vermogen gerekend.

Streefgetal: 50. Dit getal is gebaseerd op aanwijzingen van het Ministerie van OC&W. Een lager getal is aanvaardbaar wanneer deze afwijking verklaarbaar is en van niet-structurele aard, hetgeen blijkt uit de balans en/of de exploitatieoverzichten.

Liquiditeit (current ratio): 1,98 (2015:1,87)

De liquiditeit geeft aan in welke mate een organisatie in staat is om op korte termijn aan alle betalingsverplichtingen te voldoen. Een liquiditeitsratio van 1 of hoger wordt beschouwd als voldoende. (vlottende activa gedeeld door de kortlopende schulden). In algemene zin is een afwijking van het streefgetal aanvaardbaar, wanneer deze voorzien is, beargumenteerd en niet structureel.

Rentabiliteit: 3,70 (2015: 4,07)

Met de rentabiliteit wordt in het bedrijfsleven de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het primaire onderwijs wordt hiermee een relatie gelegd tussen het resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen. Het saldo van de bedrijfsvoering, uitgedrukt in een percentage van de totale baten.

Streefgetal: 0

Kapitalisatiefactor 63,59 (2015: 60,76)

Deze term is geïntroduceerd door het Ministerie van OCW met als doel de financiële positie van schoolbesturen eenduidig in beeld te brengen en te kunnen vergelijken. Op basis van deze factor zal het Ministerie conclusies trekken ten aanzien van het financiële beheer van schoolbesturen. De factor wordt berekend door het totale kapitaal, exclusief de gebouwen, te delen door de totale baten. De uitkomst is een percentage met een maximum van 100.

Voor deze factor is door de minister geen streefgetal of streefwaarde vastgesteld.

Analyse en verklaring financiële resultaat

Het jaar 2016 is afgesloten met een batig saldo van € 357.598 terwijl in de begroting een saldo van € 70.515 was voorzien. Dit resultaat is veroorzaakt door inkomsten die niet waren voorzien dan wel hoger waren dan voorzien en uitgaven die hoger waren dan voorzien:

Baten

- Hogere rijksbijdragen	€ 340.325
- Hogere overige subsidies	€ 12.648
- Meer ontvangen cursusgelden en ouderbijdragen	€ 253.047
- Lagere financiële baten	€ 10441

Lasten

- Hogere personele lasten	€ 276.404
- Hogere overige exploitatielasten	€ 31.946

Analyse balansposten en streefwaarden

Het positieve resultaat is toegevoegd aan en de reserve personeel (€ 200.000) en aan de overige reserves (€ 157.598)

Per 1 augustus 2015 is de Stichting HSV niet meer aangesloten bij het Vervangingsfonds, maar is voor wat betreft de vervanging eigen risicodragers.

In het document "Risicomanagement" is vastgesteld dat een algemene reserve van € 1.900.000 en een personele reserve van € 750.000 gewenst zijn om financiële tegenvallers te kunnen opvangen. Met het resultaat van 2016 komen beide reserves op respectievelijk

€ 1.632.606 en € 1.142.002.

Ten behoeve van het eigen risicodragerschap voor de vervanging is een reserve van € 300.000 gewenst. Per 31 december 2016 is de stand van die reserve - € 1.957. Over 2016 werd een bedrag van € 44.716 onttrokken aan de reserve die eind 2015 € 42.759 bedroeg.

Het liquide bedrag aan het eind van het verslagjaar is hoog; dit is evenals vorig jaar veroorzaakt door de vooruitbetaalde ouderbijdragen/cursusgelden en door het batig saldo 2016.

Treasuryverslag

De bestuurder is verantwoordelijk voor het treasurymanagement.

Het treasurybeleid is in een statuut vastgelegd. Het beleid is er op gericht om een zo hoog mogelijk rendement te combineren met een zo laag mogelijk risico. Deze afweging wordt gemaakt in de productkeuze naar aard, looptijd en beschikbaarheid van middelen. In de praktijk wordt invulling gegeven aan dit profiel door gebruik te maken van een spaarrekening met relatief hoge rente. In 2015 hebben geen beleggingen plaatsgevonden; de beschikbare vrije middelen zijn op spaar- en vermogensrekeningen gezet.

Dankzij de goede liquiditeitspositie kan de Stichting HSV binnen de gestelde termijnen aan alle financiële verplichtingen voldoen.

De financiële ontwikkelingen

De in de begroting voor 2016 opgenomen investeringen konden alle worden gerealiseerd. De cursusgelden/ouderbijdragen zijn niet verhoogd in het verslagjaar.

WOPT (Wet Openbaarmaking uit Publieke middelen gefinancierde Topinkomens)

De HSV heeft geen salarissen, vergoedingen, bonussen etc. uitgekeerd die openbaar moeten worden gemaakt op grond van het bepaalde in de WOPT.

Financiële risico's: risicomanagement

De financiële risico's van de Stichting HSV worden in dit document benoemd en er is in aangegeven hoe hoog de reserves en voorzieningen dienen te zijn om incidentele en structurele financiële tegenvallers op te kunnen vangen.

Nieuwbouw Basisschool Willemspark

De nieuwbouw van de Basisschool Willemspark is voltooid in mei 2015, in het verslagjaar is de afrekening bij de gemeente ingediend. Deze afrekening is nog niet volledig afgewikkeld,

Verantwoording subsidie Prestatiebox

Basisschool Haagsche Schoolvereniging

Voor de bibliotheek zijn nieuwe boeken aangeschaft en leerlingen zijn erg actief betrokken bij de activiteiten van de Cultuurschakel. Ook is er geïnvesteerd in IPC en in ipads om flexibeler te kunnen werken. Op studiedagen onder leiding van het HCO is het personeel van de Nederlandstalige en de internationale afdeling geschoold en de directie heeft deelgenomen aan de internationale ECIS conferentie. Er werden vergaderingen besteed aan de verdergaande integratie tussen de Nederlandse en de internationale afdelingen en was er aandacht voor het benoemen en bespreken van culturele verschillen.

Bij de internationale afdeling is geïnvesteerd in leermateriaal voor rekenen en taal en voor cultuureducatie en is geïnvesteerd in chromebooks om opbrengstgerichter te kunnen werken.

Personeel bezocht de Google summit, een studiedag mathematics en de growth mindset conference.

IVIO, speciaal basisonderwijs

De rekenresultaten zijn opvallend gestegen door de aanschaf van de nieuwe rekenmethode "alles telt" voor alle groepen leerlingen.

Ook de nieuwe methode voor begrijpend lezen (Nieuwbegrip XL) geeft de eerste resultaten te zien.

Lighthouse Special Education, afdeling voor internationaal speciaal (basis-) onderwijs

De middelen werden op Lighthouse besteed aan:

Een studiedag werd besteed aan het bezoek van een preschool en een school om de leerkrachten een beter begrip te geven van het Nederlandse onderwijssysteem schools, voorbereid door een adviseur van HCO. Een andere studiedag werd besteed aan het bezoek van special schools om te kijken naar hun curriculum en naar manieren om leerlingresultaten te monitoren. Verder werd onder leiding van een personeelslid van the British School gekeken naar de werking van coding door gebruik te maken van simpele robots.

Basisschool Willemspark

Met als doel het verhogen van de kwaliteit van het onderwijs werden vier studieochtenden voor leerkrachten besteed aan rekenen en werden de opleidingen IPC coördinator en cultuur coördinator gevolgd. Leerlingen zijn zeer actief geweest in culturele gebeurtenissen en in excursies die te maken hadden met IPC.

Het Open Venster, afdeling voor dyslectische kinderen

Veel aandacht werd in het team leerkrachten besteed aan:

- Dyscalculie en de aanpak in school;
- Werken met aandacht;
- Werken met doelstellingen, zichtbaar maken voor de leerling
- Werken met twee coöperatieve leervormen
- Casusbesprekingen: hoe geef je die het beste vorm met het meeste rendement;
- Gebruik van SCOL (observatiemodel);
- Groepsplannen Spelling en Rekenen
- Studiedag Coöperatief leren en Rekenen on the job

Begroting 2017

Baten:

Rijksbijdragen	€ 5.796.600	
Overige subsidies	€ 176.600	
Ouderbijdragen/cursusgelden	€ 3.470.700	
Reservering ERD	€ 268.900	
Overige baten	€ 392.675	
	<hr/>	€ 10.105.475

Totaal baten

Lasten:

Salarissen	€ 6.988.275	
Overige personele lasten	€ 796.900	
Afschrijvingen	€ 202.215	
Huisvesting	€ 859.700	
Administratie en beheer	€ 130.800	
Overige kosten	€ 622.575	
Leermiddelen	€ 331.650	
Financiële lasten	€ 1.500	
	<hr/>	€ 9.933.615

Saldo

€ 170.860

Continuïteitsparagraaf

4.1 Kengetallen

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Personele bezetting in FTE:						
-Management/Directie	9,72	12,00	12,00	12,00	12,00	12,00
-Onderwijzend Personeel	83,24	115,00	115,00	115,00	115,00	115,00
-Overige medewerkers	34,38	48,00	48,00	48,00	48,00	48,00
Leerlingen aantallen	1.072	1.072	1.075	1.077	1.077	1.077

4.2 MEERJARENBEGROTING

	realisatie 2016	begroting 2017	begroting 2018	begroting 2019	begroting 2020	begroting 2021
Balans						
<i>Vaste Activa</i>	2.628.358	2.628.358	2.628.358	2.628.358	2.628.358	2.628.358
Immaterieel						
Materieel	1.640.210	1.640.210	1.640.210	1.640.210	1.640.210	1.640.210
Financieel	988.148	988.148	988.148	988.148	988.148	988.148
<i>Vlottende Activa</i>	4.255.431	4.427.291	4.527.291	4.627.291	4.717.291	4.807.291
Vorderingen	714.027	714.027	714.027	714.027	714.027	714.027
Overlopende Activa	13.330	13.330	13.330	13.330	13.330	13.330
Liquide Middelen	3.528.074	3.699.934	3.799.934	3.899.934	3.989.934	4.079.934
Totaal Activa	6.883.789	7.055.649	7.155.649	7.255.649	7.345.649	7.435.649
<i>Eigen Vermogen</i>	3.926.670	4.098.530	4.198.530	4.298.530	4.388.530	4.478.530
Algemene reserve	18.440	18.440	18.440	18.440	18.440	18.440
Bestemmingsreserve publiek	-27.036	-27.036	-27.036	-27.036	-27.036	-27.036
Herwaarderingsreserve	996.961	996.961	996.961	996.961	996.961	996.961
Bestemmingsreserve privaat	2.897.652	3.069.512	3.169.512	3.269.512	3.359.512	3.449.512
Bestemmingsfonds privaat	40.653	40.653	40.653	40.653	40.653	40.653
<i>Voorzieningen</i>	809.348	634.500	744.000	853.500	963.000	1.072.500
<i>Langlopende schulden</i>	0	0	0	0	0	0
<i>Kortlopende schulden</i>	2.147.771	2.322.619	2.213.119	2.103.619	1.994.119	1.884.619
Totaal Passiva	6.883.789	7.055.649	7.155.649	7.255.649	7.345.649	7.435.649
Staat van Baten en Lasten						
<i>Baten</i>	9.666.570	10.105.475	10.110.500	10.110.500	10.100.500	10.100.500
Rijksbijdragen	5.608.475	5.441.250	5.540.000	5.540.000	5.530.000	5.530.000
Ov. overheidsbijdr. en subs.	185.373	176.600	175.000	175.000	175.000	175.000

Overige baten	3.872.722	4.487.625	4.395.500	4.395.500	4.395.500	4.395.500
Lasten	9.316.682	9.935.115	10.012.000	10.012.000	10.012.000	10.012.000
Personeelslasten	7.460.614	7.785.175	7.815.000	7.815.000	7.815.000	7.815.000
Afschrijvingen	213.864	202.215	200.000	200.000	200.000	200.000
Huisvestingslasten	836.337	859.700	860.000	860.000	860.000	860.000
Overige lasten	805.867	1.088.025	1.137.000	1.137.000	1.137.000	1.137.000
Saldo baten en lasten	349.888	170.360	98.500	98.500	88.500	88.500
Saldo rentebaten -/- rentelasten	-14	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Resultaat deelneming	7.724	0	0	0	0	0
Incidentele baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal resultaat	357.598	171.860	100.000	100.000	90.000	90.000

Risicomanagement 2015

Organisatie

De Stichting Haagsche Schoolvereniging voldoet qua inrichting van bestuur en toezicht aan alle toepasselijke wet- en regelgeving inzake bestuurlijke organisatie.

Toezicht:

Het toezicht en het bestuur zijn gescheiden. In statuten en reglementen zijn de taken en bevoegdheden van de bestuurder, de toezichthouders en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad vastgelegd.

Risico: Bestuurder en/of toezichthouders en/of gemeenschappelijke medezeggenschapsraad voeren hun taken niet uit zoals is vastgelegd.

Actie: In het document "Administratieve Organisatie/Interne Controle", is vastgelegd en geborgd dat de drie organen in de jaarlijkse cyclus controleren op de voorgeschreven wijzen en momenten of de onderlinge checks en balances worden uitgevoerd.

Personeel

In het strategisch beleidsplan en de CAO Primair Onderwijs is onder meer beschreven aan welke eisen het personeel minimaal moet voldoen. Er is beleid vastgesteld met betrekking tot verzuim en verzuimbegeleiding.

De personeels- en salarisadministratie wordt uitgevoerd op het Bestuursbureau door een extern dienstverlener (Van Oosten Consultancy). De verwerking van de gegevens heeft plaats door Groenendijk Onderwijsadministratie te Sliedrecht.

Risico: afwezigheid van de externe dienstverlener.

Actie: Afgesproken is dat in dergelijke gevallen de werkzaamheden tijdelijk worden uitgevoerd door Groenendijk.

Het verloop van personeel op de Nederlandstalige scholen/afdelingen is relatief gering. Het verloop op de internationale afdelingen is relatief hoog. Voor de internationale afdeling is dat een positief punt in het geval het leerlingenaantal terugloopt en er op de formatie moet worden ingekrompen.

Risico: te veel personele formatie in relatie tot het leerlingenaantal.

Actie: bestuur en management volgt zeer nauwkeurig de leerlingenaantallen en de

beschikbare formatie. Benoemingen vinden uitsluitend plaats voor zover passend binnen de formatieplannen en de begroting. Toetsing vindt plaats in de maandelijkse vergaderingen van de personele commissie (bestuurder, directeuren, bestuursadviseur).

Leerlingen

Het aantal leerlingen van de Nederlandse afdeling van de basisschool HSV vertoont een stabiel beeld en er worden jaarlijks meer leerlingen aangemeld dan kunnen worden geplaatst. Het aantal leerlingen van die afdeling per teldatum van elk jaar ligt tussen de 200 en 210 leerlingen.

Het aantal leerlingen op de internationale afdeling vertoont al jarenlang een stijgend beeld (van 280 in 2008 naar 518 in 2016).

Het leerlingenaantal van de basisschool Willemspark (sinds augustus 2007 onder het bestuur van de HSV) vertoont een stijgend beeld. In 2016 waren er 220 leerlingen ingeschreven.

Het aantal leerlingen zal rond de 230 stabiliseren is de verwachting.

De leerlingenaantallen van de afdelingen Het Open Venster en Lighthouse zijn aan relatief sterke schommelingen onderhevig, veroorzaakt door het zeer specifieke aanbod van beide afdelingen en door de zeer hoge cursusgelden

Risico en acties: zie boven.

Voor de SBAO IVIO ligt het risico voor daling van het leerlingenaantal voor een deel bij de keuzevrijheid van de ouders en de verwijzende scholen en bij de decentrale ligging van de school binnen de gemeente Den Haag. Bovendien ligt de school niet in het voedingsgebied.

Risico: de school wordt door ouders niet gekozen door de decentrale ligging.

Actie: verplaatsing van de school naar een centraal deel van de stad; zorg dragen voor goede contacten met basisscholen binnen het samenwerkingsverband.

Identiteit en Onderwijs

Identiteit

De Stichting Haagsche Schoolvereniging is een bijzondere neutrale onderwijsinstelling. Beleid is dat respectvol wordt omgegaan met alle bij de HSV betrokkenen, ongeacht (de uiterlijke kenmerken van) levensovertuiging of godsdienst. In selectieprocedures wordt dit punt specifiek onder de aandacht gebracht. De scholen en afdelingen versterken het internationale imago van de HSV door het gebruik van een internationaal curriculum (IPC) en door meer de nadruk te leggen op het Engels als tweede taal binnen de school (vvto, tpo).

Risico: het elitaire imago van de HSV.

Actie: het neutrale karakter wordt bewaakt door bestuur en directies; ondersteunend hierbij is het zogenaamde "feestdagenbeleid". Het neutraal bijzondere karakter van de HSV wordt benadrukt in publicaties en blijkt uit de activiteiten op de scholen en afdelingen.

Onderwijskwaliteit

De inhoudelijke en strategische doeleinden worden jaarlijks dan wel periodiek getoetst aan de hand van beleid en hiertoe ontwikkelde instrumenten zoals CITO-toetsen en tevredenheidsspeilingen.

Jaarlijks wordt de schoolgids gepubliceerd op de website. In de schoolgids is alle relevante informatie voor ouders en leerlingen vermeld.

De leerling administratie is geautomatiseerd, gestandaardiseerd en gekoppeld aan BRON. De informatie naar de rijksoverheid is daardoor gewaarborgd.

Risico: de kwaliteit van het onderwijs is niet van de nagestreefde kwaliteit.

Actie: De HSV biedt, overeenkomstig de doelstellingen, onderwijs van hoog niveau, hetgeen blijkt uit testresultaten en onderzoeken en rapportages van externen zoals de onderwijsinspectie en de CIS (Council of International Schools) voor de internationale

afdelingen; over het onderwijsaanbod en de kwaliteit daarvan wordt effectief gecommuniceerd met stakeholders en er wordt een actief PR-beleid gevoerd.

Risico: De scholen zijn niet in staat tegemoet te komen aan de onderwijskundige behoeften van aangemelde leerlingen.

Actie: Via de stichting passend onderwijs (SPPOH) bouwen de scholen een zodanige relatie op met (een aantal van) de andere scholen in het samenwerkingsverband dat het mogelijk is, voor iedere aangemelde leerling een passend aanbod te doen, ook als dat niet de school is die de ouders in eerste instantie hebben benaderd.

Financiën

Visie op vermogenspositie

De financiële reserve van de Stichting Haagsche Schoolvereniging (hierna: HSV) moet zodanig zijn dat de risico's van de HSV voldoende zijn gedekt. Het risicoprofiel van de HSV wijkt af van dat van de meeste schoolbesturen, doordat de HSV een aantal lasten, met name op het gebied van personeel en huisvesting, ten laste brengt van de ouderbijdragen (per definitie vrijwillig) en cursusgelden. Dit wordt veroorzaakt door de zeer specifieke vormen van basisonderwijs die de HSV biedt.

Fluctuaties in de leerlingenaantallen beïnvloeden de financiële positie onmiddellijk. Gelet op het bovenstaande en op de verhouding tussen de inkomsten uit rijkssubsidies en ouderbijdragen/ cursusgelden enerzijds en op de verhouding tussen de lasten en de dekking daarvan uit diezelfde ouderbijdragen/cursusgelden anderzijds, zal de gewenste algemene reserve ongeveer 20% van de totale inkomsten moeten bedragen (ongeveer €1.900.000) in plaats van de gebruikelijke 10%. Als personele reserve wordt 10% van de personele last wenselijk geacht. Dit komt voor de HSV neer op een bedrag van ongeveer € 750.000.

Stand van zaken per 31 december 2014:

Algemene reserve: € 1.341.641

Nog te reserveren: € 150.000.

Personele reserve: € 683.968

Nog te reserveren: € 15.000.

Jaarbudget2015:€8.980.000,

waaronder € 4.900.000 Rijksbijdragen en € 3.500.000 ouderbijdragen/cursusgelden

Stand van zaken per 31 december 2015:

Algemene reserve: € 1.525.124

Nog te reserveren: € 375.000

Personele reserve: € 942.002

Jaarbudget2015: € 9.462.500

waaronder € 5.278.000 Overheidssubsidies en € 3.600.000 ouderbijdragen/cursusgelden

Risico's:

- Het leerlingenaantal op de internationale afdelingen vertoont nog steeds een licht stijgende lijn. Tegelijkertijd signaleren wij dat een steeds groter aantal ouders van de werkgever veel minder vergoedingen ontvangt dan tot nu toe gebruikelijk was. Het aantal ouders met betalingsproblemen neemt hierdoor toe.
- Door de zeer hoge cursusgelden, is het potentieel aan leerlingen voor Lighthouse groter dan het werkelijke aantal. Uit recent onderzoek(Financieel Licht op Lighthouse Special Education, Infinite, oktober/december 2013) is echter gebleken dat de cursusgelden voor deze afdeling niet verlaagd kunnen worden zonder de kwaliteit aan te tasten.
- De ouders van de leerlingen van Het Open Venster betalen bijna € 10.000 aan cursusgeld per jaar. Betalingsproblemen doen zich hier niet voor. Wel zien wij dat geïnteresseerde ouders niet in kunnen schrijven, omdat het cursusgeld voor hen te

hoog is. Onvoorzien vertrek van leerlingen (verhuizing, ontwikkelingsproblemen, conflicten) kan de huidige financiële stabiliteit van het ene op het andere moment teniet doen.

- De Nederlandse afdeling van de Basisschool HSV wordt omgevormd tot een tweetalige afdeling. Naar het zich nu laat aanzien is in de toekomst een verhoging van de ouderbijdrage onvermijdelijk, ook los van deze omvorming, en zal moeten worden verkend of we voor de boven de reguliere activiteiten uitstijgende kosten kunnen komen tot financiële afspraken met ouders op basis van contracten.
- De gemiddelde groepsgrootte op de scholen en afdelingen van HSV ligt om onderwijskundige en gebouw-technische redenen aanzienlijk onder het landelijk gemiddelde. Dit heeft een aanzienlijk grotere personele- en huisvestingslast (exploitatie en investeringen) tot gevolg.
- Sinds 1 augustus 2015 is de Stichting HSV niet meer aangesloten bij het Vervangingsfonds, maar wordt de vervanging van zieke of anderszins afwezige personeelsleden bekostigd uit de eigen middelen. De overweging die tot deze stap heeft geleid is het gegeven dat over de afgelopen tien jaren er aanzienlijk meer aan premie aan het fonds is betaald, dan dat er vervangingskosten zijn geweest. Dit is veroorzaakt door het structureel relatief lage ziekteverzuim bij de HSV. Mocht op enig moment het ziekteverzuim zodanig zijn dat het beschikbare budget wordt overschreden, dan kunnen de kosten van de vervanging ten laste worden gebracht van de personele reserve, waarvan het streefbedrag voor dit doel wordt verhoogd met € 300.000.

Acties:

Alle financiële processen en procedures zijn vastgelegd in het document "Administratie Organisatie/Interne Controle".

Aanvullend:

Maandelijks worden de uitgaven van de personele kosten getoetst aan de begroting.

De overige exploitatie-uitgaven worden per kwartaal getoetst aan de begroting.

Per kwartaal wordt door de bestuurder een financiële rapportage aangeboden aan de Raad van Toezicht.

De inkomsten/subsidies worden getoetst aan de hand van de interne opgestelde berekeningen voor de te ontvangen rijkssubsidies.

Er is voldoende kennis aanwezig op het Bestuursbureau m.b.t. gemeentelijke en overige subsidies.

De meerjarenraming (vier jaar vooruit) wordt jaarlijks bijgesteld en vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Ouderbijdrage/cursusgelden

De inning van de ouderbijdragen en cursusgelden voor de leerlingen van de Internationale afdeling, Het Open Venster, IVIO en Lighthouse wordt verzorgd door de administratieve medewerkers op de scholen.

De ouderbijdragen voor de Nederlandse afdeling van de basisschool HSV en Willemspark worden door het administratiekantoor Groenendijk geïnd.

De controle op de volledigheid van de facturering wordt gedaan aan de hand van de leerling- administratie.

Risico: Met name op de internationale afdelingen, Het Open Venster en Lighthouse is fluctuatie van het leerlingaantal een risico. Een deel van de personele en huisvestingslasten wordt betaald uit de cursusgelden. Tweede risico is dat de cursusgelden niet (volledig) worden voldaan.

Actie: Bij achterstalligheid worden herinneringen verzonden en/of gesprekken gevoerd door de bestuurder met betrokkenen.

Administratiekantoor

De verwerking van de administratieve bescheiden wordt gedaan door het administratiekantoor (Groenendijk Onderwijsadministratie):

Periodiek (minimaal per kwartaal) worden de gegevens van de financiële administratie getoetst.

De verwerking van de gegevens van de salarisadministratie worden maandelijks getoetst.
Risico: Het administratiekantoor voert de opgedragen taken niet (goed) uit. De ouderbijdragen worden niet (volledig) voldaan.

Actie: de bestuurder en de bestuursadviseur hebben steeds contact met het administratiekantoor. Minimaal twee keer per jaar (in de voorbereiding van de begroting en de jaarrekening) vinden uitvoerige evaluatiegesprekken plaats. Periodiek wordt de stand van zaken met betrekking tot de inning van de ouderbijdragen/cursusgelden gecontroleerd..

Controle op Rijks- en overige subsidies

De interne kennis van de te verkrijgen subsidies is van dien aard dat de rijkssubsidies en andere overheidssubsidies, die van belang zijn voor de juiste financiering van de scholen, gewaarborgd zijn.

Risico: het bestuur informeert zich niet (volledig) over de te verkrijgen subsidies.

Actie: de externe medewerker is op de hoogte van de mogelijkheden en communiceert hierover zorgvuldig met bestuur en schooldirecties. Het administratiekantoor en de accountant informeren het bestuur over financiële mogelijkheden.

Huisvesting

Onderhoud

Voor het dagelijks klein onderhoud zijn op locatieniveau conciërges aangesteld.

Bovenschools is een technisch medewerker aangesteld ter ondersteuning van voornoemde conciërges voor werkzaamheden die hun kennis of kracht te boven gaan.

Voor het jaarlijks onderhoud zijn per locatie meerjarenonderhoudsplanningen opgesteld. Voor alle gebouwen wordt jaarlijks een Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) opgesteld.

Deze rapporten worden periodiek bijgesteld en geëvalueerd.

Risico: het (klein) onderhoud wordt niet uitgevoerd volgens de planning. De opgenomen onderhoudswerkzaamheden worden niet begroot.

Actie: bestuurder en directeuren plannen de werkzaamheden en controleren de uitvoering. De Raad van Toezicht ziet er op toe dat de kosten van de geplande onderhoudswerkzaamheden zijn opgenomen in de begroting.

Schoonmaak

De schoonmaak van de scholen (hygiëne) is een voortdurend punt van aandacht. Evaluatie en inspectie heeft continue plaats.

Risico: De hygiëne in de schoolgebouwen laat te wensen over.

Actie: Bestuurder en directies zien toe op de orde en netheid binnen de gebouwen. Zowel het schoonmaakbedrijf als het personeel wordt hierin voorkomende gevallen op aangesproken.

PR- en Communicatie

De contacten met en de informatie aan ouders/verzorgers en stakeholders heeft plaats via de bekende kanalen (persoonlijk, telefoon, mail) en via de website van de Stichting Haagsche Schoolvereniging. Er wordt bewust beleid gevoerd met betrekking tot de bekendheid en de naam van de scholen en afdelingen van de HSV.

Risico: de doelgroepen kennen de scholen en de afdelingen van de HSV niet.

Actie: De HSV participeert actief in relevante plaatselijke en landelijke netwerken en organisaties. De HSV presenteert zich effectief aan stakeholders.

Toelichting op gegevens meerjarenbegroting 2017 t/m 2020

Personele bezetting

De Stichting Haagsche Schoolvereniging beheert drie scholen:

- a. Basisschool Haagsche Schoolvereniging (erkende IGBO-school)
- b. Basisschool Willemspark
- c. Speciale Basisschool IVIO

De Basisschool Haagsche Schoolvereniging bestaat uit een Nederlandse en een Internationale afdeling. Beide afdelingen hebben een directeur. Daarnaast zijn aan de internationale afdeling nog drie locatieleiders verbonden. De locatieleiders zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken.

Aan de Basisschool Willemspark is een afdeling voor zwaar dyslectische kinderen verbonden, genaamd "Het Open Venster". De directeur van de Nederlandstalige afdeling van de Basisschool Haagsche Schoolvereniging is tevens directeur van deze school en van Het Open Venster, waar de dagelijkse leiding in handen is van respectievelijk een adjunct-directeur en een locatieleider.

Aan de Speciale Basisschool IVIO is de afdeling Lighthouse Special Education verbonden, een afdeling voor speciaal onderwijs aan internationale kinderen. Zowel IVIO als Lighthouse hebben een directeur. Aan IVIO is ook een adjunct-directeur verbonden.

Aan de afdeling Lighthouse is een peuterspeelzaal verbonden genaamd Three Little Ships. Voor het overige zijn aan alle scholen en afdelingen leerkrachten, vakleerkrachten, klassenassistenten, administratieve krachten en conciërges werkzaam, voor zover nodig voor de kwaliteit van het onderwijs.

Leerlingaantallen

Het leerlingenaantal van de scholen vertoont sinds 2014 een redelijk stabiel beeld. De Nederlandse afdeling van de Basisschool Haagsche Schoolvereniging zal per teldatum van elk jaar rond de 200 leerlingen tellen; de stabiliteit wordt enerzijds veroorzaakt door een constante wachtlijst en anderzijds door de onmogelijkheid om uit te breiden. De Internationale afdeling heeft een bezetting van ongeveer 490 leerlingen en de verwachting is dat dit, door het ontbreken van huisvestingscapaciteit, niet veel verder meer zal toenemen.

De basisschool Willemspark zal nog licht groeien tot ongeveer 240 leerlingen, terwijl, op grond van de ervaringen, het leerlingenaantal voor de afdeling Het Open Venster rond de 30 leerlingen zal blijven.

De sbo IVIO vertoont een stijgend aantal leerlingen (1 okt. 2016, 70 leerlingen) voor de afdeling Lighthouse is de verwachting dat het aantal leerlingen tussen de twaalf en vijftien zal schommelen. De afdeling kinderopvang (Three Little Ships) blijft in dit kader buiten beschouwing, omdat het geen leerlingen in de zin van de Wet op het Primair Onderwijs betreft.

Gezien de verwachte stabiliteit van het leerlingenaantal worden er ook geen schommelingen verwacht in de personeelsbezetting.

Toelichting op de balans

Huisvestingsbeleid

Het bestuur heeft geen huisvesting voor eigen rekening.

Mutaties van reserves, fondsen en voorzieningen

De mutaties in de algemene reserve zijn het gevolg van de geraamde saldi van baten en lasten in de jaren 2017 t/m 2020.

De daling van de negatieve publieke reserve wordt verwacht ten gevolge van de verwachte daling in de exploitatiekosten van de basisschool Willemspark (zie toelichting baten en lasten) en de nog lichte stijging van de inkomsten t.g.v. de toename van het aantal leerlingen terwijl de personeelsbezetting niet verder hoeft toe te nemen.

De herwaarderingsreserve is een reserve die bestaat uit de waarde van het pand Nassaulaan 26 te Den Haag, dat eigendom is van de BV Haagsche Schoolvereniging. Deze BV verhuurt het pand aan de Stichting Haagsche Schoolvereniging, die op haar beurt huurvergoeding ontvangt van de gemeente Den Haag.

Staat van baten en lasten

Rijksbijdragen

Hierin zijn begrepen alle van het Rijk afkomstige gelden.

Overige baten

Hierin zijn hoofzakelijk begrepen de cursusgelden/ouderbijdragen van de scholen/afdelingen.

Personele lasten

Door de stabilisering van het leerlingenaantal wordt er geen stijging van de personele lasten verwacht

Huisvesting

Met ingang van 2015 is het bestuur ten gevolge van de doordecentralisatie zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van de gebouwen. Dientengevolge wordt in de begrotingen rekening gehouden met een stijging van de kosten. Ook de meerjaren onderhoudsplanningen (mop's) zijn op dit punt aangepast.

Voor de huisvesting van de afdeling Het Open Venster wordt een deel (5 lokalen) van een gebouw gehuurd van de British School in The Netherlands. De gemeente Den Haag vergoedt voor één lokaal de huurkosten.

Met de gemeente Den Haag is overleg gaande om het gebouw Nassaulaan 26 te Den Haag over te nemen van de BV Haagsche Schoolvereniging. Voorwaarde voor die overname is dat gebouw gelijktijdig grondig wordt gerenoveerd voor rekening van de gemeente. Een tijdstip van realisatie is nog niet te noemen. Het overleg is al geruime tijd gaande.

Ook is overleg met de gemeente Den Haag voor herhuisvesting van de sbo-school IVIO en de afdeling Lighthouse in een bestaand schoolgebouw. Daarvoor in ruil wordt de huidige huisvesting van IVIO en Lighthouse ter beschikking van de gemeente gesteld en dient het beoogde schoolgebouw geschikt gemaakt te worden om de beide afdelingen een kwalitatief hoogwaardige huisvesting te bieden.

Bijlagen:

A) Jaarverslag 2016 Basisschool HSV, Nederlandse afdeling

Inleiding

2016 was een goed jaar. De ervaringen met onze TPO groepen zijn prima. We kunnen gerust spreken van succes, mede dankzij de inzet van de leerkrachten. In augustus is gestart met TPO in onze groep 3. Hier is een native speaker aanwezig op de woensdag en vrijdag en een Nederlandse leerkracht op de alle dagen. Op deze manier zorgen we dat het leesproces, zoals dat in groep 3 plaats vindt, gewoon door kan gaan. Een dag in de week is er extra ondersteuning door onze vakleerkracht Engels. Zij geeft zgn pre-teaching aan de kinderen van groep 2 en 3. Oefenen met de woorden die in de komende weken worden gebruikt.

In de overige groepen blijft het Nederlands nog de eerste instructietaal, maar ook daar halen we toch al zo'n 20% instructie in het Engels.

In december is begonnen met renovatiewerkzaamheden aan het gebouw.

Groepen:

De Nederlandse afdeling bestaat uit negen groepen: drie kleutergroepen en de groepen 3 t/m 8. De groepsgrootte varieert van 26 tot 28 leerlingen.

Personeel:

Frans de Jong, directeur van de Nederlandse afdeling, is samen met de directeur van de internationale afdelingen, Lorraine Dean, eindverantwoordelijk voor het onderwijs en de organisatie.

Aan iedere groep is een leerkracht verbonden. Als gevolg van het grote aantal parttimers en de gevolgen van de invoering van de nieuwe cao hebben de full time werkenden tien dagen per schooljaar een vrije dag. Hierdoor komt het voor dat er twee verschillende leerkrachten aan een groep zijn verbonden.

De kleutergroepen maken gebruik van de inzet van een klassenassistente.

In het kader van de gesprekscyclus (voortgangsgesprekken, functionerings- en beoordelingsgesprekken), heeft de directeur groepsbezoeken afgelegd en gesprekken gevoerd. De HSV prijst zich gelukkig met het geringe verloop onder het personeel en het lage ziekteverzuim percentage.

Casper van Kalleveen is voor twee dagen per week gedetacheerd naar de Cultuurschakel, een organisatie die in opdracht van de gemeente Den Haag de verbinding legt tussen de scholen en alle aspecten en disciplines van cultuur.

Aan het einde van het schooljaar hebben we afscheid genomen van Eric Stins. Hij is gaan genieten van zijn pensioen na 40 jaar trouwe dienst. Zijn vervanger is Andrew Ramanoop, een ICT specialist.

Ook Emma van Dongen, vakleerkracht muziek heeft aan het eind van het jaar afscheid genomen. Haar taken zijn door Tom Verburg overgenomen.

Traditiegetrouw werd aan het begin van het jaar een nieuwjaarsbijeenkomst georganiseerd voor het HSV-personeel en werd de zomervakantie ingeluid bij Oscars in Kijkduin.

Leerlingzorg:

In totaal wordt vier en een halve dag per week ingezet ten behoeve van de leerlingenzorg:

Een remedial teacher voor twee dagen en een intern begeleider voor twee en een halve dag per week.

ICT:

De coördinatie van de ICT, het onderhoud van de software, het beheer van de server en de ontwikkeling van de nieuwe website is neergelegd bij Amy Teske en Eric Stins,

Beide collega's hebben de school verlaten aan het einde van het schooljaar. De ICT taken zijn overgenomen door Andrew Ramanoop.

IPC:

De coördinatie van het IPC wordt voor een dag per week ingevuld door Casper van Kalleveen, groepsleerkracht van groep 2, hij wordt daarbij ondersteund door Jacqueline Meerding en Judith Preston beiden leerkrachten van groep 1.

Vakleerkrachten:

Engelse lessen Titia Boreel.

Handvaardigheid: Petra Huisman en Mary Rose Pinfold

Muziek: Tom Verburg

Gymnastiek: Ellen van der Kroon, Mark van Gasteren

Bij afwezigheid van leerkrachten kon vaak een beroep worden gedaan op externe "vaste invallers".

Alle secretariële werkzaamheden en de leerling-administratie waren in handen van Els Boer.

Onderhoudswerkzaamheden werden verricht door Willem Zuur. De huishoudelijke taken waren in handen van de conciërge Sylvia van Duin.

Scholing

De dagen alleen voor de Nederlandse afdeling hadden als thema: Rekenwonders en een groot deel heeft Tweetalig Onderwijs(TPO) als onderwerp gehad.

Een aantal personeelsleden heeft deelgenomen aan BHV en EHBO herhalingscursussen.

Voor de contactpersonen is een bijeenkomst met de vertrouwenspersoon georganiseerd.

Gezamenlijke studiedagen zijn georganiseerd rondom de thema's, Taalontwikkeling door Eowyn Crsifield voor de onderbouw en voor de bovenbouw het thema; verrijking door Janet B. Firth from NACI.

De directie heeft ook de ECIS conferentie in Rome bijgewoond.

Onderwijs:

Integratie:

De samenwerking tussen de Nederlandse en de internationale afdelingen blijft een aandachtspunt. Er zijn structurele vergaderingen met elkaar. In het gebouw Nassaulaan spreken we van één organisatie, met één structuur.

In gezamenlijke vergaderingen van de Nederlandse en de internationale staf, de zgn "sitemeetings", werden onderwerpen van pedagogische en praktische aard besproken.

Het lopende jaar zijn de eerste voorzichtige stappen gezet mbt "coding", programmeren. Ook het vakgebied, Science, zijn we aan het onderzoeken. Komend jaar zal hier meer structureel aandacht aan worden besteed.

Kwaliteit:

De resultaten van de leerlingen liggen op een hoog niveau. Dit betekent dat we er alles aan moeten doen om het niveau te handhaven. We moeten te allen tijde proberen onze doelen te verleggen en de te verwachte resultaten te verhogen.

In de opbrengstgesprekken, gehouden met alle leerkrachten, praten we over de resultaten van de individuele leerlingen, de groepsresultaten en zetten deze in perspectief met de schoolresultaten. Doel hiervan: analyse van toetsgegevens en wat en op welke manier gaat de leerkracht hier iets mee doen. Met andere woorden: wat hebben de resultaten van de toetsen opgeleverd en wat moet ik als leerkracht voor acties ondernemen om te zorgen dat de kwaliteit van mijn onderwijs wordt verhoogd.

Tweetalig Primair onderwijs:

Al jarenlang is er een grote vraag naar tweetalig onderwijs. Met name in Den Haag is de vraag erg groot. Het was tot nu toe wettelijk niet toegestaan om dit te gaan organiseren. Wij zijn als Internationale basisschool HSV, samen met 17 andere basisscholen, uitgekozen om dit tweetalig onderwijs te mogen gaan verzorgen.

In augustus 2014 zijn we gestart met tweetalig onderwijs in de groepen 1.

Eén groep met een Nederlandse leerkracht en één groep met een Engelstalige leerkracht. Wij hebben als HSV gekozen om binnen de pilot te kiezen voor kwaliteit. Dat houdt in dat wij vinden dat de Engelstalige lessen moeten worden verzorgd door een zgn. native speaker.

In dit geval is dat Judith Preston. Zij heeft het gedurfd om de overstap te maken van de Internationale afdeling naar de Nederlandse afdeling.

Er is een lesrooster ontwikkeld waarbij lessen worden aangeboden in het Nederlands en in het Engels en de kinderen ook zoveel mogelijk in aanraking komen met hun klasgenootjes van de internationale afdeling.

Deze groep krijgt ongeveer 40 % van de lessen in het Engels.

Vanaf augustus 2015 werd naast de groepen 1 ook in groep 2 tweetalig onderwijs aangeboden.

Hiervoor is benoemd voor twee dagen als native speaker Engels, Bregje Gerets en als Nederlandse leerkracht staat Casper van Kalleveen voor de overige dagen in de groep. Ook in deze groep is het percentage Engels rond de 40 %.

Het schooljaar 16-17 is groep 3 aan de beurt. Hiervoor is een ander model gekozen. Wij wilden op een of andere manier borgen dat het leesproces, met gebruik van de methode Veilig Leren Lezen, gewoon dagelijks doorgang kon vinden.

Het model in groep 3 is als volgt:

Elke dag is er een Nederlandse leerkracht die met name zorgt voor doorgang van dit leesproces. Op woensdag en vrijdag is een native speaker toegevoegd om het Engels te op peil te houden en uit te breiden.

Komend schooljaar wordt groep 4 toegevoegd. In december zijn de eerste besprekingen en voorbereidingen hiervoor opgestart.

Het uiteindelijke doel is om in groep 8, als onze kinderen de basisschool verlaten, zij 50% van de lessen in het Nederlands en 50% in het Engels zullen hebben ontvangen.

Hierna kunnen kinderen dan, als ouders dat wensen, doorstromen naar tweetalig voortgezet onderwijs. Voor elke vorm van voortgezet onderwijs met een tweetalige afdeling is er een school in Den Haag.

Jaarlijks worden er drie informatieve avonden gehouden voor belangstellende potentiële ouders. Deze worden altijd druk bezocht, gemiddeld wel 50-60 personen.

Daarnaast worden er door de landelijke stuurgroep TPO diverse bijeenkomsten en studiedagen georganiseerd. Ook worden er andere scholen vanuit het Netwerk TPO bezocht. Wij laten zoveel mogelijk leerkrachten hiervan gebruik maken.

Leerlingenzorg:

De coördinatie van de leerlingenzorg is in handen van de intern begeleider, Patty Burghouwt . Zij bespreekt met de leerkrachten de "zorgleerlingen" en helpt bij de ontwikkeling van de handelingsplannen. Daarnaast onderhoudt zij de contacten met externe instanties, de andere scholen van de HSV en het Samenwerkingsverband SPPOH.

De oude samenwerkingsverbanden WSNS zijn per 01 augustus vervallen. Er is een nieuw verband ontstaan voor alle scholen in Den Haag, SPPOH. Dit verband is

opgebouwd in de bestaande wijken van Den Haag. Na enige discussie zitten wij uiteindelijk in het wijkverband Segbroek, samen met onze internationale afdelingen.

De individuele en groepsopbrengsten worden getoetst en bewaakt met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem.

De leerlingen van groep 8 namen deel aan de eindtoets van het CITO. Het resultaat van deze toets was zoals verwacht, boven het landelijk gemiddelde. Uiteraard zegt dit iets over de kwaliteit van het onderwijs, maar vooral ook over de capaciteiten van de leerlingen en de motivatie en belangstelling voor het onderwijs vanuit het gezin.

De Medezeggenschapsraad:

(MR Report of Activities 2016)

The MR (Medezeggenschapsraad) is an independent school body established by law and is a consultative body with some statutory powers. The body is a requirement of the Dutch School system to ensure oversight, review policy and make recommendations to the school management. The MR for the HSV comprises 10 members made up of an equal number of

parent and staff representatives, who are elected for a four year term from each HSV location. During the annual year 2016 the MR reviewed and approved the following issues and items.

- The MR *approved* the financial summary for the calendar year 2015.
- School calendar for the year 2015-2016 was *approved*.
- The MR *advised* on ways to improve traffic safety for children at school drop-off. MR assisted by providing a Newsletter article and help with other communications; involving staff to patrol the street close to the school, and liaison with the municipal traffic coordinator on possible changes
- School inspections were discussed (no MR advice/approval required). (Inspections took place in January at the NA department and in June for the International department at each location. [In each case the inspector was happy: impressed by the TPO (bilingual education) at the NA department and by the quality of learning in the International Department.
- The MR was updated on the school safety plan, covering covers areas such as building evacuation, crisis management, emergency plan, first aid training, response in case of acts of terrorism (no MR advice/approval required).
- TPO (Bilingual Education) 5-year pilot for Nassaulaan location: the MR learned that the pilot is going from strength to strength as it is rolled out to a higher year group each year, and the MR *approved* the continuation of the pilot into a third school year, 2016-2017.
- The MR *approved* the 'formatieplan' (staff planning) for the next year for both the Dutch and International Departments
- The MR *advised* on suggestions for the update of the School Guide: a work in progress.
- The MR *advised* on the school plan, including a new maths curriculum for the International Department, enhanced Science teaching, and the start of computer coding teaching.
- An annual MR dinner was again held in March: as always, a good opportunity for MR members to get to know one another better in an informal setting.
- In June 2016, we said farewell to NA staff MR member Jacqueline Meerding, who has been a member of the MR for a full four year term. The MR expressed its heartfelt thanks to her for her 4 years of dedicated service to the MR and wished her continued success with her ongoing support for the TPO pilot. She has been succeeded by Vera Schoof.
- In November 2016, we said farewell to NA parent representative Alex Werre. The MR thanked Alex for all his input and support over the last few years and welcomed his replacement, Marc Swaab.
- In November 2016, we also said farewell to VNS staff representative Katie Hargreaves, who left the MR because she is moving to a new role that is not location based. The MR thanked Katie for all of her input and support. Cyrille Vermaat has been announced as her replacement and will be invited to attend the next MR meeting.
- In June 2016, a new member of the GMR was appointed: Birgit Le Haen, a parent of pupils in the NA department. In November 2016, Birgit attended the MR meeting and explained what the GMR does and the importance of maintaining good and regular communication between the GMR and the MR.

De Ouderactiviteitencommissie:

De ouderactiviteitencommissie heeft dit jaar weer op diverse terreinen haar onschatbare waarde bewezen. Zij is de organisator van allerlei activiteiten voor zowel kinderen als voor de ouders. Voorbeelden zijn alle feesten zoals Sinterklaas en de Kerstviering, de Valentijn disco, maar ook het jaarlijkse zomerfeest wordt door deze commissie georganiseerd. De OAC heeft dit jaar ook een lunch voor het personeel georganiseerd. Dit werd zeer gewaardeerd.

Zie ook het hoofdstuk "*Een greep uit de activiteiten naast het lesprogramma*"

Schoolmaatschappelijk werk:

Onze schoolmaatschappelijk werker is Natascha van Berkel

SMW is voornamelijk ingezet bij echtscheidingsproblematiek en opvoedproblematiek, SMW heeft ook individueel met leerlingen gewerkt.

- Coördinatie van zorg bij een complexe vechtscheiding. Waarborgen voortgang van de hulp en juiste hulp ouders en kind.
- SMW heeft diverse gesprekken gevoerd met verschillende leerlingen over o.a. echtscheidings problematiek (luchtkastelen bouwen), sociale vaardigheid.
- SMW heeft huisbezoeken afgelegd en advies gegeven in het kader van opvoedproblematiek.
- SMW was aanwezig bij alle IZC vergaderingen en proactieve deelname in advisering rondom complexe problematiek.

Een greep uit de activiteiten naast het lesprogramma:

Alle klassen gingen één of meerdere keren op excursie in het kader van het IPC.

Ook in 2016 werden er voor de leerlingen weer allerlei activiteiten georganiseerd. Gedurende het kerstdiner werd de ouders een hapje en een drankje aangeboden. Vlak voor de zomervakantie werd het zomerfeest gevierd op het schoolplein.

Het Sinterklaasfeest was een groot succes; de aankomst van Sinterklaas en de pieten in een echte roze limousine zette de toon voor het feest! De inzet van de Ouderactiviteitencommissie (OAC) en de klassenouders bij al deze activiteiten mag hier niet onvermeld blijven

De Kinderboekenweek was weer een succes. Doel van deze actie is altijd de kinderen te stimuleren tot lezen!

Voor de kerst en in het voorjaar werden door kinderen concerten verzorgd onder leiding van de vakleerkrachten muziek. De ochtenden van de kerstconcerten waren zeer druk bezocht. Dit jaar hebben we de concerten verdeeld in 4 bijeenkomsten zodat de zeer grote belangstelling wat kon worden verdeeld over meer bijeenkomsten. Dit voorzag duidelijk in een behoefte. De avond van het voorjaarconcert vertoonde dezelfde belangstelling.

De leerlingenraad bestaande uit leerlingen van de hoogste groepen van de Nederlandse en de Internationale afdeling. Zij vergaderden een aantal keer en een keer in de aanwezigheid van de locatieleider en een leerkracht. Zij organiseerden in samenwerking met de OAC een echte Valentijns disco voor de kinderen van de bovenbouw van NA en ID. Een groot succes. Tevens heeft deze raad zich dit jaar gebogen over het bedenken van een mascotte voor de school. Na diverse vergaderingen werd besloten een mascotte per locatie te bedenken. Voor de Nassaulaan werd dit "de wolf".

Communicatie, ouderbetrokkenheid:

Aan het begin van het schooljaar werd een nieuw informatieboekje verspreid onder de ouders. De schoolgids is digitaal te vinden op onze website. Alle mededelingen en brieven zijn digitaal uitgegaan.

Gedurende het jaar zijn er diverse zgn. Mother Tongue lunches georganiseerd. Ook kinderen uit de Nederlandse afdeling hebben hieraan deelgenomen.

De informatieve ouderavonden aan het begin van het schooljaar werden zoals gebruikelijk door de ouders goed bezocht.

Minimaal één keer per maand verschijnt de nieuwsbrief, een gezamenlijke uitgave van de Nederlandse en de internationale afdeling. Daarnaast verschijnt er wekelijks een "Laatste nieuws" op onze website.

Alle leerkrachten informeren de ouders over het wel en wee van de klas op structurele basis, via website, email, blog

Na de uitreiking van de rapporten werden oudergesprekken georganiseerd. Het doet ons goed te constateren dat 100% van de ouders van de uitnodiging gebruik maakt.

Een keer per jaar zijn de ouders in de gelegenheid lessen te volgen bij de vakleerkrachten.

Naast de leden van de OAC en de klassenouders verleenden heel veel vaders en moeders hand- en spandiensten ten behoeve van de klassen van hun kinderen of de hele school, waarvoor hartelijk dank!

Overblijfcommissie

Het bestuur van de Stichting Overblijven heeft 3 keer vergaderd. In deze commissie hebben zitting een ouder van de NA en een van de ID en 2 vertegenwoordigers van het management. De overblijfcoördinator is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken. De bestuursleden richten zich op organisatorische en financiële zaken betreffende het overblijven. De organisatie van het overblijven verloopt redelijk tot goed. Er zijn relatief weinig klachten.

Het blijft moeilijk goede medewerkers te vinden.

B) Basisschool Willemspark 2016

De Willemsparkschool is sinds 18 mei 2015 gevestigd in het nieuwe gebouw op de oude locatie aan de Fredrikstraat 28. Vanaf juni 2016 is de ingang aan de Frederikstraat 28 weer de officiële ingang, want de nieuwe locatie van 2 Samen is opgeleverd en alle bouwobstakels zijn uit de weg.

Groepen

In januari 2016 waren er: 2 groepen 1/2, 1 groep 3, 1 groep 4, 1 groep 5, 1 groep 6, 1 groep 7 en 1 groep 8. In maart gaat de instroomgroep van start. In augustus zijn we gestart met 2 kleutergroepen en van de overige jaren één groep.

De maximale groeps grootte is 28.

Personeel

De dagelijkse leiding bestaat uit de locatielider Elly van Bentem en Frans de Jong, directeur. Overig personeel; 2 full time leerkrachten: Didy Popescu en Vera Schoof. 11 part time leerkrachten: Janine van den Brekel, Marlous Krens-ter Haar, Esther Reinders, Christine Beerends, Conny Riemen, Sylvia Schuurman-Korte, Carmen Kooks, Elly Nierop, Roshni Jaghru, Ellenoor Tinselboer en Amy van Steen- Zonneveld. Verder; gymleerkracht, Pieter Kuijt. Intern begeleiders, Elly van Bentem en Esther Reinders, ICT coördinator, Pieter Kuijt, remedial teacher, Amy van Steen Zonneveld, Vakleerkracht Engels, Elske de Bruijn, die Janine van den Brekel vervangt tijdens haar zwangerschapsverlof. Klassen assistent/ conciërge is Santa Maniram, administratief medewerker, Jolanda Noordam. Van februari tot zomervakantie zijn Aria Veen(3 dagen) en Janine van den Brekel (2dagen) werkzaam in de instroomgroep. In april vertrekt Vera Schoof naar de locatie Nassaulaan en Ellenoor Tinselboer neemt haar plaats in.

Traditiegetrouw werd aan het begin van het jaar een nieuwjaarsbijeenkomst georganiseerd. Dit jaar in de Willemsparkschool om al het HSV-personeel te laten kennismaken met het nieuwe gebouw en werd de zomervakantie ingeluid bij Oscars in Kijkduin. De start van het nieuwe schooljaar begon met een voorstelling en workshops in de Koninklijke Schouwburg met na afloop een borrel bij O Caseys.

Organisatorische ontwikkelingen

Binnen de organisatie van de basisschool hebben zich geen grote veranderingen voorgedaan in 2016. De implementatie van de nieuwe rekenmethode Pluspunt voor de groepen 3 t/m 8 heeft plaatsgevonden en Sylvia Schuurman wordt opgeleid voor rekencoördinator. In juni 2016 rond zij deze cursus succesvol af. Het coaching traject krijgt zij van een medewerker van het HCO. Elly Nierop volgt de opleiding tot cultuurcoach en ook zij rond deze af in juni. Na de zomervakantie zijn we gestart met twee kleutergroepen. Didy Popescu, Marlous Krens en Amy van Steen zijn alle drie zwanger. Zij worden vervangen door Danillo van Huët, Aria Veen en Dirk Jan van Weert.

Leerling zorg

In totaal worden er drie dagen per week ingezet ten behoeve van de leerlingenzorg: Een remedial teacher voor een dagen en twee intern begeleiders ieder een dag per week. De coördinatie van de leerlingenzorg is in handen van de intern begeleiders, Esther Reinders en Elly van Bentem. Zij bespreken met de leerkrachten de "zorgleerlingen" en helpt bij de ontwikkeling van de handelingsplannen. Daarnaast onderhoudt zij de contacten met externe instanties, de andere scholen van de HSV en het Samenwerkingsverband SPPOH. Wij vallen in het wijkverband van Haagse Hout.

De individuele en groepsopbrengsten worden getoetst en bewaakt met behulp van het Cito-leerlingvolgsysteem. De leerlingen van groep 8 namen deel aan de eindtoets van het

CITO. Het resultaat van deze toets was zoals verwacht, boven het landelijk gemiddelde. Uiteraard zegt dit iets over de kwaliteit van het onderwijs, maar vooral ook over de capaciteiten van de leerlingen en de motivatie en belangstelling voor het onderwijs vanuit het gezin.

Onderwijskundig beleid

Speerpunten dit jaar:

- Verhogen van de kwaliteit van het onderwijs door het voeren van opbrengst-gesprekken.
- Ontwikkelen van een professionele organisatie.
- Zorgen voor een duidelijke structuur in alle klassen.
- De nieuwe rekenmethode met behulp van de rekencoördinator goed implementeren.
- Ons cultuuronderwijs op een hoger niveau brengen. Hiervoor wordt een cultuurcoördinator aangesteld, Elly Nierop. Vanaf oktober 2015 volgt Elly hiervoor de cursus cultuurcoördinator. In juni 2016 rond zij deze cursus succesvol af.

Scholing

In de loop van het jaar zijn er verschillende bijeenkomsten voor IB ers en directies over het passend onderwijs.

De IB-ers namen deel aan bijeenkomsten van SPPOH en IB overleg binnen de HSV. Een aantal leerkrachten volgde een herhalingscursus EHBO/ BHV en er was een bijeenkomst voor de contactpersonen.

De native speakers, Conny en Janine kregen coaching in het kader van VVTO. Studiedag voor het hele team in januari stond in het teken van missie en visie.

De studiedag van de bovenbouw in maart stond in het teken van het levelwerk.

De studiedag van de onderbouw van juni stond in het teken van de meer begaafde kleuters.

Bovenstaande studiedagen zijn verzorgd door medewerkers van het HCO.

De studiedag van de onderbouw in oktober stond in het teken van het rekenonderwijs en werd gegeven door Sylvia Schuurman, onze rekencoördinator.

De studiedag voor de bovenbouw in november had als thema: leerbewust en werd gegeven door Ben Endlich van het HCO.

In november start Elly Nierop met de opleiding voor IPC coördinator.

Ouderavonden

Bij de start van het nieuwe schooljaar is er de jaarlijkse infoavond voor de individuele groepen geweest.

In november is er een ouderavond voor de ouders van groep 8 leerlingen om hen te informeren over de mogelijkheden van het vervolgonderwijs.

Communicatie

Tweewekelijks verschijnt de nieuwsbrief. De website is de plaats waarop ouders actueel nieuws kunnen vinden. De schoolgids is digitaal op de website geplaatst. Jaarlijks krijgen alle ouders een bijlage schoolgids en een jaarplanner waarop vakanties, roostervrije- en studiedagen staan vermeld.

Een aantal klassen starten met klasbord, een besloten app voor de eigen klas. De Facebook account van de school, wordt beheerd door Jenny Huttinga en is uitsluitend voor ouders van de Willemsparkschool bereikbaar.

Twee keer per jaar ontvangen de leerlingen van de groepen 3 t/m 8 een rapport met in februari de 10 minuten- gesprekken met de ouders. De leerlingen van de groepen 1/2 krijgen één keer per jaar een rapport en een keer per jaar 10 minuten-gesprekken in februari. Na het eindrapport worden alleen gesprekken met ouders gevoerd die daar behoefte aan hebben. In oktober zijn we gestart met kennismakingsgesprekken, waarbij ouders vooraf hun verwachtingen t.a.v hun kind/ school benoemen en tijdens de gesprekken worden deze punten besproken. Afspraken worden genoteerd en ouders

krijgen die ter ondertekening aangeboden. Deze gesprekken zijn heel positief door zowel ouders als ontvangen.

Ouders met vragen en/of opmerkingen kunnen dagelijks een afspraak maken met de leerkracht.

De locatieleider staat in de ochtend bij de deur om de kinderen en ouders te verwelkomen. Zij kan direct de ouders te woord staan die vragen hebben.

Contacten met de gemeente en externe instanties worden onderhouden door de algemeen directeur en de directeur.

De locatieleider heeft jaarlijks overlegmomenten met de organisaties voor naschoolse opvang: 2Samen, DAK en Partou.

Activiteiten

Tussen februari en juni deden verschillende groepen mee aan het korfbaltoernooi en het voetbaltoernooi.

In april hebben we de jaarlijkse sportdag georganiseerd.

In april en mei deed groep 7 mee aan het schriftelijk en praktische verkeersexamen.

In mei hebben de kinderen van de groepen 7 en 8 meegedaan met de "Kangoeroe" reken-wiskundewedstrijd.

In het kader van de verkeerslessen kreeg groep 7 een "dode hoekles".

Eind juni is het jaarlijkse het zomerfeest geweest.

In september is de schoolfotograaf geweest,

In september zijn we op schoolreis geweest.

In de periode van oktober t/m december bezoeken de leerlingen van groep 8 onder begeleiding van hun leerkracht en ouders verschillende scholen ivm de PROVO dagen.

In oktober hebben we de Kinderboekenweek gevierd.

In de periode van november 2015 tot maart 2016 volgden 7 leerlingen van groep 7 het traject "playing for succes". Dit gebeurde op 10 donderdagen na schooltijd.

Georganiseerd door ADO en de gemeente Den Haag.

In december het Sint en kerstfeest. Tijdens de kerstviering is er een ouderborrel.

Teamvergaderingen.

De teamvergaderingen waarbij Frans aanwezig is staan in het teken van het opstellen van het nieuwe schoolplan, leerlingtevredenheidsonderzoek en toelichtingen op o.a besteding van schoolgelden.

C) Het Open Venster 2016

Inleiding

2016 is een jaar van consolidatie en vooruitkijken voor Het Open Venster. Onderwijsinhoudelijk zijn er grote stappen gezet en ook op het vlak van personeel is weer het nodige veranderd.

Groepen en inzet van het personeel

In dit jaar zijn er veranderingen geweest bij de start van het schooljaar in het personeelsbestand. De school heeft in januari 2015 drie groepen: Jupiter, Pluto en Mercurius.

Jupiter, juffrouw Petra Gijzen en juffrouw Mayke Belet . Mayke Belet als klassen assistent

Pluto, juffrouw Elsbet Leenhouts en Mercurius, juffrouw Lieke Verschueren

Juffrouw Corina Smit is nog steeds aan het re-integreren.

Haar vervanging is als volgt: juffrouw Elsbet Leenhouts 1 dag, juffrouw Wilma van Dijk 1 ochtend en juffrouw Tina Tjje a Loi 2 ochtenden.

De drie huidige groepen zijn; twee middenbouwgroepen en een bovenbouwgroep.

De dagelijkse leiding bestond uit de locatieleider, Anita van Schie, die voor twee dagen directietaken heeft en één dag als interne begeleider optreedt. Zij wordt ondersteund door de directeur, Frans de Jong. Hij verdeelt zijn werkzaamheden over de Nederlandse afdeling van de Basisschool Haagsche Schoolvereniging, de Basisschool Willemspark en Het Open Venster.

Naast de groepsleerkrachten is er een remedial teacher welke 2½ dag per week beschikbaar is.

Scholing

Er is op verschillende terreinen voldoende scholing van het personeel geweest het afgelopen jaar.

Drie leerkrachten zijn gestart met een opleiding Master SEN. De leerkrachtondersteuner is gestart met zij instroom PABO. De RTer heeft een cursus gevolgd kennismaking met IB. Tevens gerichte aandacht naar onderstaande onderwerpen.

- De veranderingen in de gezondheidszorg in 2015 en de vergoedingen m.b.t. dyslexie:
- De veranderingen in de gezondheidszorg in 2016 bij SPPOH
- Dyscalculie en de aanpak in school;
- Werken met aandacht;
- Werken met doelstellingen, zichtbaar maken voor de leerling
- Werken met twee coöperatieve leervormen
- Casusbesprekingen: hoe geef je die het beste vorm met het meeste rendement;
- Gebruik van SCOL (observatiemodel);
- Groepsplannen Spelling en Rekenen
- Studiedag Coöperatief leren en Rekenen on the job

Huisvesting

Het Open Venster is gehuisvest in een gebouw van de Britse school aan de Tarwekamp 3; een prima locatie, ruime lokalen, voldoende overige ruimten en parkeergelegenheid. In het gebouw is ook het bestuurskantoor gevestigd. Er is een nauwe samenwerking met logopediste Angelique van Homburg (Praktijk Nilan). Op verzoek is zij aanwezig in de school en begeleidt zij leerlingen.

Onderwijskundige ontwikkelingen in 2016:

Er is beleid ontwikkeld en beschreven op een aantal terreinen, deze aandachtspunten zullen jaarlijks terug keren: de schoolorganisatie, het aannamebeleid, de zorgprocedures, het Cito Leerling Volgstelsel, remedial teaching, SCOL, PR/marketing, het opstellen van ontwikkelingsprofielen.

Vier keer per jaar worden de groepsplannen voor spelling en rekenen bijgesteld.

Onderwijskundig zal er altijd aandacht nodig blijven naar ieder kind afzonderlijk vanwege de vroeger opgedane schoolervaringen en hun kwetsbaarheid. Ieder kind wordt op maat ingedeeld op de hoofdvakken en gevolgd. Er zal ook moeten worden gekeken naar leerlingen die geen leergroei doormaken omdat zij uitzonderlijk dyslectisch zijn. Er wordt indien mogelijk ge-compact, versneld en indien nodig terug gestapt in de leerstof.

Leerlingenaantallen

Het leerlingenaantal op Het Open Venster varieert van jaar tot jaar.

Mede door de inzet van het team en de inspanningen op het terrein van PR en marketing constateren we de laatste jaren een gestage stijging die het weer mogelijk maakt standaard in drie groepen te werken. Gezien de leerling ontwikkeling zal waarschijnlijk in 2017 wordt voor het eerst een 4^e groep worden gestart.

Medezeggenschapsraad

Het Open Venster heeft een medezeggenschapsraad. Deze raad heeft in het jaar vijf keer vergaderd. De samenwerking met de raad is goed. Besproken zijn onder meer de onderwijskundige ontwikkelingen, de instroom van nieuwe leerlingen, de groepsplannen, het gebruik van Kurzweil en andere mogelijke ICT methodes, marketing, vacature nieuwe leerkracht en PR, vervanging, gebruik van L2S en wat maakt Het Open Venster nou zo bijzonder?

Communicatie/contacten met ouders

Gedurende het jaar zijn er verschillende informatieavonden voor ouders gehouden:

- Bijeenkomsten in het kader van de vorderingen van individuele leerlingen, eens per acht weken; een gesprek met de RTER over het handelingsplan of een rapportbespreking. Tussentijds is er veel oudercontact.
- De jaarlijkse kerstborrel;
- Avonden waarop nieuwe beleidstukken werden gepresenteerd en uitgelegd;
- De afscheidsavond aan het einde van het schooljaar. Dit is ieder jaar een groot succes. Alle leerlingen van de school werken hier aan mee. De avond wordt druk bezocht en zeer gewaardeerd.

Ouders kunnen zich via de site, de schoolgids en de nieuwsbrief, die om de week digitaal wordt verspreid, op de hoogte stellen van zaken met betrekking tot de school. De ouders worden betrokken bij diverse activiteiten, zoals bij het organiseren van feesten. De ouders zijn bereid om mee te gaan als begeleiders bij schoolactiviteiten buiten school. Zij zijn geweldige ondersteuners tijdens de kampweek.

Bijzondere activiteiten

- Schoolkamp
Dit schooljaar is de school voor de vierde keer met alle kinderen op schoolkamp geweest naar Schouwen Duiveland, een groot succes.
- Schoolgym, sport en spel

Elke woensdag is er schoolgym in de nabij gelegen basisschool De Leeuwerikhoeve. We gebruiken op de maandagmiddag de zaal in ons eigen gebouw. Die middag gaat de aandacht uit naar spelvarianten.

- Februari Carnaval
- Cultuurschakel
Vanuit Cultuurschakel hebben we vijf lessen gevolgd o.l.v. Het Nederlands Danstheater. We hebben ook 4 break dance lessen gevolgd bij Stichting Aight.
- Eindmusical
De eindmusical van de schoolverlaters, gespeeld door alle leerlingen van Mercurius.
- De Haagse Ladenkast een pilot van een jaar waarin we lesopzetten maken voor een samengaan van handvaardigheid en IPC.
- Ontdek het Orkest het laatste jaar een samenwerking tussen Het residentieorkest en Het Koorenhuis. Een traject van 3 jaar met professionals om het belang van muziek onder de aandacht te brengen van jongeren.
- Duinrelldag
- Gemeentemuseum bezoek.

De Nederlandse afdeling HSV, de Willemsparkschool en Het Open Venster in relatie tot het Strategisch Beleidsplan.

IGBO onderwijs

HSV Nassaulaan is de aanbieder van het IGBO onderwijs.

De Nederlandse afdeling ontwikkelt zich naar een tweetalige basisschool. Komend jaar zal met tweetalig onderwijs worden gestart in groep4. We zijn dan met de invoering tot op de helft. Er zal onderzocht moeten worden of het mogelijk en wenselijk is om de hogere leerjaren versneld te gaan invoeren.

De Willemsparkschool ontwikkelt zich naar een VVTO school. Hiervoor is dit afgelopen jaar de formatie uitgebreid met extra uren voor het verwerven van de Engelse taal.

Meerbegaafdheid

Afgelopen jaar zijn er diverse studiebijeenkomsten geweest m.b.t. dit onderwerp. Dit waren bijeenkomsten voor zowel de Nederlandstalige als de Engelstalige personeelsleden.

Hier zijn afspraken gemaakt hoe om te gaan met deze groep leerlingen.

ICT

De gebouwen zijn allen voorzien van een goede infrastructuur.

Bestuursbreed is de keuze gemaakt over te stappen naar de Google Onderwijs omgeving.

Scholing en implementatie zijn onderwerpen die in het schooljaar van de daadwerkelijke overstap zijn vastgelegd.

Registratie sociaal emotionele vorming

Alle Nederlandstalige afdelingen zijn voorzien van een valide instrument om de leerlingen op dit terrein te kunnen volgen.

Veiligheidsbeleid

Stichting breed is er gewerkt aan een nieuw veiligheidsplan. Hiervoor zijn nieuwe protocollen ontwikkeld. Alle protocollen zijn gebundeld in een "overall" veiligheidsplan dat voor alle locaties te gebruiken is.

Schoolpleinen

Op alle locaties zijn er aanpassingen gedaan, binnen de budgettaire mogelijkheden, de pleinen zo in te richten dat kinderen worden uitgedaagd tot leren en spelen.

IPC

Alle locaties werken met het IPC concept. Als laatste is afgelopen jaar een start gemaakt met IVIO. Hier zijn afspraken neergelegd mbt de invoering.

D) Basisschool HSV, International Department

Number of groups

By the end of 2016 the International Department consisted of twenty eight classes spread across three locations.

Currently there are seven classes of twenty students at the Nassaulaan (NSL) and Koningin Sophiestraat (KSS) locations, ranging from Reception to Year 6. In August 2016 we opened our fourteenth class at our Van Nijenrodestraat location (VNS). VNS has now has two forms of entry in each year group. This means that the ID has its full complement of classes while it has three school buildings.

Functions: Leadership, Class teachers, Special Needs Coordinators, Special Needs Teachers, Educational Assistants and Support Staff.

The Director is responsible for The International Department. There are currently about eighty-three teaching and support staff working in the International Department.

Heads of School / Location Leaders: The decision was made to refer to Location Leaders as Heads of School as this term is better understood in the international community. There are three Heads of Schools; each one is responsible for the day to day running of one of the school buildings and each is part of the International Department Leadership Team. As well as being responsible for the day to day running of a school building, each Head of School has a school-wide responsibility: one is primarily responsible for leadership on curriculum and professional development, one for the quality of learning and reporting across the ID; one is responsible for recruitment, induction and admissions in the ID. There is close liaison between the Heads of School on day to day affairs and the whole school responsibilities.

Class teachers: Twenty three of the twenty eight classes primarily have one class teacher, with the exception of compensation day cover. Five classes have two teachers who job share the role, this includes staff who have BAPO. Two class teachers have BAPO and there is a regular replacement teacher. In all situations there is good liaison between the two teachers and job shares have worked well. Four new members of staff started as class teachers at the beginning of the 2016/17 school year, two full time, one part time and one who is sharing a class one day a week and covering classes on her second day.

Special Needs Coordinators, Teachers and Educational Assistants: There are specialist teachers for gym, handicraft and music at all locations. There are now five teachers who teach Dutch which we now refer to as Host Country Language. Once again, one of our newly recruited Dutch teachers decided to return to class teaching in a regular Dutch School. We recruited an external candidate from one of the international schools here in The Hague. A second Dutch teacher informed us at the beginning of the 2015/16 school year that he would be leaving to develop his own consultancy business.

There are five teachers who teach English as an Additional Language. Two left at the end of the school year, one to take on other duties at the DIPS school in Leiderdorp and one to move back to the UK with her family. One teacher changed duties from class teacher to teacher of EAL and three members of staff increased their hours to cover the vacancy.

Our music teacher at VNS was granted leave to take further study in the Kodaly method. Her lessons will be covered by a newly qualified teacher who had been working alongside the experienced teacher for the past year; this made for a

smooth transition. One of the music teachers at NSL left and the second teacher took on additional hours. We are very happy to have one teacher teach all of the lessons at NSL.

The handicraft teacher at NSL has been on long term sick since mid-December 2015. We have been able to cover this with a change of duties internally.

There are two Pupil Monitoring Coordinators and two additional members of staff who provide learning support. KSS and Lighthouse Special Education Unit share the same Pupil Monitoring Coordinator. This helps promote integration across the locations.

At the start of the school year a new role was created in the school, a Leader for Learning, who will help promote new school initiatives, which include:

- Inducting and supporting new and existing colleagues in the implementation of both current and new curriculum developments, including IPC, maths and literacy in line with the current and future school plans.
- Coaching and mentoring new and existing staff.
- Playing a key role in professional development.
- Leading curriculum initiatives.
- Monitoring standards and consistency across the school.

Thirteen staff are employed as assistants working primarily in the younger classes, mainly in Reception and Year 1. Three of the assistants take BAPO.

Staffing related to SEN Provision

At the end of 2016, seventeen children at KSS were receiving special support, one child had an indication and one child a former Lighthouse pupil has special support funded by the parents. Thirteen children at VNS are receiving special support. There is a Lighthouse pupil integrated full-time at VNS with an assistant. There is a second child with an assistant fulltime that the parents are funding. There is a child with a cluster two and one with a cluster three arrangement. At NSL seventeen children receive special support. One child has a family coach. One child receives support from a dyslexia teacher, funded by the parents and another has an individual arrangement. Eleven children have been identified with issues such a short attention span, behavioural difficulties

Seventeen members of the ID staff have now been appointed to the LB scale and play a key role in implementing the school development plan and supporting the Head of School in their building. They are strategically spread out throughout the school so that each year group contains a member of staff working at the LB level. They also play a key role in leading workgroups and staff development activities.

Support Staff: Support Staff includes a concierge and a secretary at KSS and NSL. At VNS we appointed a new concierge who works five days a week and the former concierge is performing more administrative duties. The ID Director now receives some administrative support.

The ID and Dutch Directors and Heads of School continue to work closely together.

Medezeggenschapsraad MR Report of Activities 2016

The MR (Medezeggenschapsraad) is an independent school body established by law and is a consultative body with some statutory powers. The body is a requirement of the Dutch School system to ensure oversight, review policy and make recommendations to the school management. The MR for the HSV comprises ten members made up of an equal number of parent and staff representatives, who are elected for a four year term from each HSV location. During the annual year 2016, the MR reviewed and approved the following issues and items:

- The MR approved the financial summary for the calendar year 2015.
- School calendar for the year 2015-2016 was approved.
- The MR advised on ways to improve traffic safety for children at school drop-off. MR assisted by providing a Newsletter article and help with other communications; involving staff to patrol the street close to the school, and liaison with the municipal traffic coordinator on possible changes.
- School inspections were discussed (no MR advice/approval required). Inspections took place in January at the NA department and in June for the International department at each location. In each case the inspector was happy: impressed by the TPO (bilingual education) at the NA department and by the quality of learning in the International Department.
- The MR was updated on the school safety plan, which covers areas such as building evacuation, crisis management, emergency plan, first aid training, and response in case of acts of terrorism (no MR advice/approval required).
- TPO (Bilingual Education) 5-year pilot for Nassaulaan location: the MR learned that the pilot is going from strength to strength as it is rolled out to a higher year group each year, and the MR approved the continuation of the pilot into a third school year, 2016-2017.
- The MR approved the 'formatieplan' (staff planning) for the next year for both the Dutch and International Departments
- The MR advised on suggestions for the update of the School Guide: a work in progress.
- The MR advised on the school plan, including a new maths curriculum for the International Department, enhanced Science teaching, and the start of computer coding teaching.
- An annual MR dinner was again held in March: as always, a good opportunity for MR members to get to know one another better in an informal setting.
- In June 2016, we said farewell to NA staff MR member Jacqueline Meerding, who has been a member of the MR for a full four year term. The MR expressed its heartfelt thanks to her for her 4 years of dedicated service to the MR and wished her continued success with her ongoing support for the TPO pilot. She has been succeeded by Vera Schoof.
- In November 2016, we said farewell to NA parent representative Alex Werre. The MR thanked Alex for all his input and support over the last few years and welcomed his replacement, Marc Swaab.
- In November 2016, we also said farewell to VNS staff representative Katie Hargreaves, who left the MR because she is moving to a new role that is not location based. The MR thanked Katie for all of her input and support. Cyrille Vermaat has been announced as her replacement and will be invited

to attend the next MR meeting.

- In June 2016, a new member of the GMR was appointed: Birgit Le Haen, a parent of pupils in the NA department. In November 2016, Birgit attended the MR meeting and explained what the GMR does and the importance of maintaining good and regular communication between the GMR and the MR.

Student Council

Each location has an active Student Council. They help organise events at school and meet regularly as a group to discuss location issues of concern to the pupils. They often help to guide visitors through the school, including interview candidates. They have also participated in board and inspector visits.

Parent Activity Committee (OAC)

There is a parent activity committee set up at each location. Zomerfeesten were held at each school location. Parents were also involved in events such as Book Week, the Spring Breakfast, Sinterklaas and Christmas celebrations. They have also successfully raised funds for each location, which have been used primarily to develop the outside areas.

At NSL the OAC cooked a lunch for all the staff at NSL to demonstrate their support and appreciation for what they do.

Educational Developments in 2016, including New Educational Materials

General

- Good co-operation with the NA on the bilingual programme.
- Successful school inspection at the start of the school year.
- Cross location planning meetings take place on a regular basis.
- A coordinator has been appointed for every year group.
- Improving the Quality of Learning and Assessment group are reviewing and rewriting the Feedback and Marking Policy.
- Working through and evaluating elements of the School Development Plan.

Science

Science became a formal addition to the curriculum in 2016. The Science Group continued to be active, working towards a Science curriculum that enhances as well as standing apart from IPC. There were staff meetings on science and questioning skills. The children have regular practical science activities as part of their learning.

Mathematics

The Mathematics group continued to explore strategies for implementing England's new mathematics curriculum. Teachers embraced the new maths curriculum from the White Rose Maths Hub. There was some good in-house professional development on this. We have also sought professional development from the UK; Janine Blinko, mathematics consultant, has worked with us on study days and has taught lessons in classrooms at all three locations, which class teachers were able to observe. We are continuing to promote the concept of a growth mindset and problem solving and promoting the You Cubed activities led by Jo Boaler at Stanford University (UK). There is a new Long Term Overview for mathematics, arranged by Kay Wilson (LL), based upon the overviews provided by White Rose Maths Hub. Teachers have been using the planning guidance provided by the White Rose Maths Hub as a starting point for their mathematics teaching. New mathematics assessments have been adopted, published by the White Rose Maths Hub, which focus on 'Fluency' and 'Reasoning and Problem Solving'. These

are being used diagnostically to inform teachers' planning of children's next steps in learning.

Host Country Language (HCL)

Our Dutch teachers are meeting regularly to develop a coordinated curriculum that aligns with IPC. They are being guided in this process by working with Marlou Bijlhout from Stitching NOB. In this process they are using every aspect of language by setting goals. They then link the framework to the IPC themes, routines and Dutch culture. The decision has been made to refer to the teaching of Dutch in the ID as Host Country Language. This is a more accurate description of what is offered.

English as an Additional Language (EAL)

The EAL team have continued to develop initiatives that have started in the use of the EAL continuum: supporting children's learning in IPC and literacy, supporting the children's mother tongue with the continuation of the Mother Tongue Lunches, and the development of a mother tongue library so that families can support the development of the children's English at home.

The EAL team comprises of four teachers supporting over 100 EAL children across the three locations.

- New initiatives this year include the introduction of 18 IPC themed bags in each location (36 at VNS). Each bag contains books and other materials which will be lent out to EAL children in Years 3 to 6 to enable them to become more familiar with the language and concepts in the current IPC unit. These compliment the Story Sacks lending scheme already available for EAL children in KS1.
- I pads are in regular use to support learning, particularly at KS2 level.
- Other initiatives include a survey among class teachers on the use of Class EAL time.
- Mother Tongue lunches take place regularly across all locations.
- The EAL team will attend the ECIS ESLMT Conference in March
- The HSV EAL team will again host the DIPS EAL teachers networking meeting in May 2017.

Technology

We continued to invest in iPads and for the first time Google Chromebooks at each location. Sufficient iPads have been bought to allow two in each classroom. There is also a central store for class use. We are continuing to invest in Prowise Boards (touch screen boards). One class at NSL has a touch screen board, all classes at KSS now have touch screen boards, and six classes at VNS. We subscribe to Mathletics, Spellodrome, My Maths, Espresso and Purple Mash learning platforms. Many teachers have embraced the use of Google webpages. Otherwise weekly email updates get sent home and the weekly news is updated by the Head of School. This year we also began work on coding. All teachers have been experimenting in this area. We have used *Code for Life* and *Osmo*. The ICT workgroup will make curriculum recommendations for the 2017-18 school year.

Literacy

KS2 teachers have adopted the pedagogical approach advocated in the 'Improving Writing' course. Staff have been attending the Power of Reading professional development at the Centre for Literacy in Primary Education in London and will implement this fully next school year. There has been a lot of enthusiasm about this initiative and staff members have begun piloting it ahead of schedule

Library

There has been continued investment in library books this year. NSL is in the process of updating its central library system.

Children's Social Friendships and Anti-bullying

In November we held a Friendship week to look at improving friendships across the school as well as formalising the Friendships and Anti Bullying document. This took place with the assistance of Lia Bekking of HCO. The school document was finalised. The Zanderover approach is used to tackle bullying.

IPC

Teachers continue to plan IPC together and we work closely with the NA. The NA classes are more involved in the program of educational excursions associated with the IPC. The NA classes participate fully in the programme. There is more practical science associated with IPC. The personal goals provide the basis for how we behave in school. They are prominently displayed on the stairs in each school. At NSL they are in English and Dutch.

Music

At VNS and KSS, the children have two short music lessons a week. Whole-school singing occurs at each location. There were excellent Christmas and Spring concerts at each location. The music teachers are fully involved in the ID6 production at each location.

School Development

We continue to focus on integration between the Dutch and International Departments. We are pleased to report that many of the parallel classes really work well together around learning, particularly related to the IPC. They plan and often go on trips together. We are very excited about the opportunities that the new bilingual project is bringing. Classes work together at NSL on a range of different learning activities.

There are regular meetings between members of the NA, ID and LSE leadership team. The ID Head of School and the Dutch Director share an office so that there is regular communication on the running of the NSL building.

In the ID there has been continued cooperation with the English speaking Lighthouse Special Education (LSE). This close working relationship has seen the children from HSV KSS and LSE sharing playgrounds. Nine of the LSE children attend KSS specialist gym, five attend music, one handicraft and five attend special activities and some in-class lessons with their classroom assistants. One LSE child has been integrated with a class assistant two hours a week in IDR. Currently Lighthouse has an interim Director. There is regular contact between the Director of Lighthouse and the Head of School of KSS, as well as the Director of the ID.

Particularly active curriculum work groups in 2016 were IQLA (Improving the Quality of Learning and Assessment), science, maths, ICT and members of the literacy group, whom have been attending the Power of Reading professional development in London in preparation for providing professional development in 2017.

Pupil Care

Testing and Assessment

The educational achievements of the children are measured through the pupil monitoring system which has been developed for the international departments of the IGBO schools with the cooperation of the Dutch Inspectorate. The standardised tests that were selected are suited for the international, mobile nature of our pupils as much as possible.

The education of these internationally mobile children is supported by small class sizes (maximum 20) and specialist support in the form of Learning Support and English as an Additional Language (EAL). The English speaking specialists of the HCO test children when needed to diagnose difficulties and give recommendations for the class teacher and parents. The SPPOH advisor, the school doctor and the school social worker assist teachers and parents in dealing with issues that could negatively influence learning.

Due to the fact that the majority of our pupils are not English mother tongue, it cannot be excluded that the test results are lower than the scores the children may have achieved in mother tongue testing. In saying this, children from the ID continue to reach high scores in all areas of the standardised tests, often gaining average English scores when standardised against an English speaking population.

The tests are carried out at the end of the academic year to measure individual pupil and group progress from year to year and to allow effective diagnostic use of the results. All tests, with the exception of the spelling test, were done digitally across all three locations with the assistance of the ICT coordinator where needed. This allows for immediate feedback and group comparison, facilitates logistics and reduces costs. The results are shared with parents on the School Reports.

Writing assessments are given three times a year in September, January and May. Writing is levelled using the Ros Wilson writing levelling criteria. This focuses on four main key facets of writing called the VCOP (Vocabulary, Connectives, Openers, Punctuation). Teachers level the writing and the curriculum coordinator moderates the levels.

An agreed stimulus is presented to the children. They receive a high level of input and then share in class discussion. After this process is complete, they are given time to plan their work. The children are then given an extended period of time (between 45 – 60 minutes) to write their piece. Digital Tracking sheets are now used to monitor the progress of pupils. Teachers set targets for each pupil as a result of the assessment. Academic Progress meetings take place between each class teacher and the curriculum coordinator to discuss these targets. The targets are shared by the class teacher with pupils and the targets inform report writing of short reports.

Continuums are in use for monitoring children's progress in maths, reading, writing and EAL.

IB meetings

There are two IB meetings a year where the child's academic progress and whole development are discussed and children are identified for monitoring. Staff inform the Head of School and Learning Support Coordinator of children that they are concerned about. By the time the second IB meeting takes place the results of the PTM and PTE tests are available so individual test results are discussed as well.

Social-emotional development

In 2016 we used the PASS (Pupil Attitudes to Self and School) to assess the children's social and emotional development.

Children are discussed at the Interne Zorg Commissie when needed by the Learning Support teachers and Learning Support Coordinators from NSL, KSS and VNS. Other agencies such as the school doctor, social worker and SPPOH advisor are also present and are involved as deemed necessary.

Testing Schedule

IDR Baseline assessment in September and June

ID1 Progress Test in English and Progress Test in Maths 6 in May.

ID2 Progress Test in English and Progress Test in Maths 7 in May.

ID3 Progress Test in English and Progress Test in Maths 8 in May.

ID4 CAT4A in September, Progress Test in English and Progress Test in Maths 9 in May.

ID5 Progress Test in English and Progress Test in Maths 10 in May.

ID6 CAT4 C in September, Progress Test in English and Progress Test in Maths 11 in May.

ID 2 – 6 Single Word Spelling Test in September.

School Social Worker

The samenwerkingsverband SPPOH provides all primary schools with a school social worker, allocated by Stichting Xtra plus. The ID is entitled to three hours weekly, to be shared by all locations. The social worker attends the Interne Zorg Commissie meetings, advises the Learning Support Coordinator and assists families in need referred by the school.

Quality Assurance

All teachers and support staff had a teaching observation and a professional development plan meeting (POP) during 2016.

Both the Director and Heads of School carry out observations and functioning reviews of staff. A mixture of twenty seven new and existing staff were identified for appraisal in the 2015-16 school year and fifteen for the 2016-17 school year. Staff are appraised against the CAO competencies.

The leadership team has a strong commitment to use this process to develop the effectiveness of the staff and share expertise within the organisation to strengthen the quality of education provided. It also affords us opportunities to identify and provide career development for the staff.

In line with the WET BIO, all teachers are completing a bekwaamheidsdossier (teacher's proficiency file) to complete the school files. All new staff are made aware of the requirements regarding this.

The ID Leadership team also carries out regular book looks and lesson observations where they examine the standard of work in each of the classrooms.

The ID leadership team carried out lesson observations with the school inspector as part of the inspection.

Movement of Pupils in and out of the School

Class	Number of pupils leaving	Number of new pupils	Number of pupils October 1st 2016	Number of pupils December 1st 2016
IDR	1	76	75	79
ID1	-	4	74	79
ID2	-	6	78	80
ID3	1	11	76	78
ID4	3	9	78	76
ID5	2	8	63	64
ID6	-	12	74	76

On October 1st 2016 the pupil count was 518. This is an increase from 2015 of 31 pupils. On December 1st 2016 the pupil count was 532. We continue to make efforts to market the school and raise its profile in The Hague and international community, such as attending the *At Home in The Hague Fair*. We network through attendance at various events. We placed advertisements and advertorials in The Holland Times, Access Magazine and other publications aimed at expats. Thanks to demand and increasing our visibility within the international community, we have achieved last year's goal of increasing our pupil population to more than 500 pupils.

Personnel

Personnel Policy

- We continue to work to improve induction for new staff. Colleagues new to the school are well supported by their colleagues. We give new colleagues the opportunity to visit other classes and locations.
- Our newly created role of Leader for Learning provides support for colleagues.
- There was a series of borrels where staff from different locations and departments had the opportunity to get together in a social setting.
- As well as our annually updated staff handbook, a working group of staff have developed the 'ID Handy Handbook', which is an informal guide covering many different elements that help new staff settle in to work at the HSV and make a life here in The Hague.

Departing and Incoming Staff (tasks and functions)

Staff turnover is an element of life in international schools. Below is a brief overview of the changes in departing and incoming staff:

- Two teachers returned to work from maternity leave and a further two went on Maternity leave.
- The handicraft teacher at NSL continues to be on long term sick leave. This has been since December 2015. This position has been covered internally. One member of staff had a long period of absence due to surgery and another due to a broken wrist in an accident at work.
- At the end of the school year two class teachers left, one moved to

Sakhalin and one to the European school here in the Hague. Two EAL teachers left, one to work at the DIPS school in Leiderdorp and one returned to the UK with her family. We covered these positions with some internal changes of responsibility and members of staff increasing their hours.

- A music teacher left to pursue a course of study. Another member of staff increased his hours.
- One Dutch teacher left in February and we recruited another from one of the local International schools. Another left to pursue consultancy and a member of staff increased their hours.
- At the start of the school year five new members of staff joined to take on class teacher responsibilities. One, a trained teacher but newly qualified, worked initially as a cover teacher and an assistant. We decided to offer the position of a class teacher for the 2016/17 school year and support her accordingly. This is an unusual practice for us. Usually we recruit teachers with a few years experience.
- One member of staff was promoted to the position of Leader for Learning. We were able to recruit a new teacher who took over the class in October.
- Two assistants were employed to support children in a one to one basis, funded by the parents.
- Two new cover teachers were employed in the first part of the school year.
- Both of our ICT coordinators left during this period. One retired after working at the school for more than twenty five years and the other is working at the Rotterdam International School. We have employed a full-time ICT technician.
- Four existing class teachers moved locations at the beginning of the school year.
- We currently recruit by advertising in the London Times Educational Supplement (for permanent teaching positions), on the EURES and the HSN website.
- In general, staff inform us in good time of their departure. Recruitment takes up a great deal of management time.

Staff Development

The following are some of ways the organisation has worked to improve and build an environment that has a positive result on the quality of education for its pupils:

- We organised a number of First Aid Trainings in English by Linda O Malley
- There was a Study Day for the onderbouw NA and Key Stage 1 on the subject of Language and Bilingualism led by Eowyn Crisfield
- There was a Study Day for the bovenbouw NA and Key Stage 2-ID on Working with more able children. This was led by Barbara Firth of NACE (National Association for Able Children in Education) in the UK.
- There was a staff meeting on our new assessment PASS, Pupils Attitude to School and Self. (Social emotional Testing Instrument)
- An IDR teacher attended the Early Years Forum in the British School of the Netherlands.
- There was the annual Trusted Persons Training at TWK with Albert Zalm.
- There was a Zand Erover Training (No Blame Approach) by Lia Bekking. This was a Refresher Course for colleagues who had already been trained

in the approach.

- In March there was a Study day on Mathematics with Janine Blinko, a Mathematics Consultant from the UK.
- In April the ID Leadership Team, the Dutch Director and the Executive Director went to the ECIS Leadership Conference in Rome. The theme was : Designing on Purpose.
- In April the HCL Teachers attended HCL Dips Day.
- On the weekend of 30th April 2016 and 1st May 2016 a Google Summit was held in Groningen: A number of colleagues attended this. There were many informative workshops including: Getting started with Google Forms and sheets, Google Calendar, Gmail basics, tips and tricks and making your own videos. Colleagues were very enthusiastic. School has followed up with this initiative. Many teachers are piloting Google Sites to facilitate planning across locations. This initiative will be wheeled out across all parts of the HSV.
- The Executive Director and ID Director attended a session on the COOL Platform at the Google Office in Amsterdam. Following discussions with the other directors the HSV is going to use this Platform School Wide.
- We began the school year with a Week of Mathematics. During this week. Janine Blinko, a Mathematics Consultant from the UK, spent 4 days at ID HSV. She spent a day at KSS and NSL and two days at VNS. She did model lessons which a number of teachers attended. A plenary staff meeting was held at each location to discuss the lessons and the delivery of the new Mathematics curriculum. We have worked with Janine a number of times over recent years. This is the first time that she worked with the teachers and children together.
- In June there was English Speaking BHV training.
- There was also a Webinar on Pass Testing for ID Leadership team.
- In July 2016 two colleagues attended a conference in London with Carol Dweck from Stanford University on the subject of Growth Mindset.
- In September three colleagues went to CLPE in London to attend the first day of the 4 day Power of Reading Course. It was inspirational. This programme has four sessions over 2016 and 2017.
- One of the Host Country Language teachers at VNS has been part of the Culture Schakkel Training and is helping developing the culture program at VNS.
- A number of colleagues attended the SEN Stichting Children with Special Needs Study Day in Leiden in September. Dave Scott gave the Keynote "Creating the Emotionally Literate Teaching and Learning Environment". Liz Jones gave a talk on " Using technology to give learners choices and teachers support" . Helen Claus gave a workshop "SEN or something else?" Katherine Fortier presented on Social Skills Intervention. Julie Taplin from Potential Plus about Gifted and Talented, who these learners are? She also presented a workshop on Classroom Strategies for Challenge. Eowyn Crisfield presented on Dynamic Multilingualism and Susanne Nielsen presented on Art Therapy. This was a good course.
- On 5th October 2016 there was a Study Day for Key Stage 2 teachers on Inspiring Writing in Key Stage 2. This was a terrific day and very inspirational for colleagues. Lots of lovely writing has been done by pupils since. It has close links with the parallel Power of Reading Course.

- In November 2016 there was a Key Stage 1 Study Day on using the White Rose Mathematics and Problem Solving.
- In Nov. 2016 all the ID Educational Assistants and one of the Heads of School attended a International Schools Teaching Assistants Workshop at the International School of Amsterdam facilitated by Estelle Tarry
- EHBO and Fire Safety training offered in English during the school year.
- During Teacher Visit Week, class teachers had the opportunity to visit at least one specialist teacher at work.
- The ID Director and Executive Director attended the regular meetings with other DIPS schools and the annual January Conference. This year the topic was a Leadership and Inspiration Day. We explored how as a school leaders, it is very easy to become stuck in your own leadership and management style and we can learn a lot from managers and leaders from companies outside of education. There was the opportunity to hear from different successful leaders, from a range of fields who shared their management and leadership styles with us.
- The test data for their past and current class (2015-16) was discussed by the ID Director Head of School and Ibers with individual teachers. The teachers also looked at the data, the implications for teaching and the curriculum with their year group colleagues during two staff meetings.
- In May we welcomed around 28 EAL teachers from DIPS schools throughout The Netherlands VNS location. Seven DIPS schools were represented. The focus of the day was: Tackling the trouble spots. Eowyn Crisfield visited once again to build on the work she did with the group last year on Putting the A back in EAL. She lead a Q&A session where she addressed questions put to us by attendees at the DIPS day.
- The ID Leadership team met for two one day meetings to work on the budget, review the school plan and make plans and goals for the forthcoming year.
- Two EAL Colleagues visited the Blijberg International School in Rotterdam
- A group of staff from the different locations continued to learn Dutch at VNS and now at KSS.
- There were several orientation sessions for new staff on IPC during the last week of the summer holiday.
- As part of a further professional liaison, teachers were released from teaching to observe each other while teaching. They worked with staff across locations and/or departments.
- Staff also meet regularly at their location.
- The Heads of School and Directors meet regularly with the Executive Director as the HSV Management Team.
- New ID staff received induction training before the start of the school year.
- There was also a programme of on-going induction throughout the year. There was a session on updating teachers' pages on the website.
- The Head of School and secretary responsible for admissions attended a DIPS Admissions day. They also, together the the ID Director and Executive Director, visited the International School in Breda to look at the Open Apply Admissions System. It is our intention to implement this in 2017.
- During Teacher Visit Week, class teachers had the opportunity to visit at least one specialist teacher at work.

- Staff continued to work on target setting with pupils.

Anniversaries, Actions, Projects, Events

- **Whole School Inspection on Thursday 8th and Friday 9th September 2016**
- On Thursday the Inspector, Mr Jouwstra, spent the day at VNS. He visited classes, met with Reps of parents, pupils and teachers. He gave feedback to the HSV leadership and a group of teachers. He was very positive about our school. On Friday 9th he visited both KSS and NSL and did two lesson observations at each site. Mr Jouwstra was very complimentary of all aspects of our school. The draft Inspection Report has been received.
- Mother Tongue Lunches are really becoming an established part of life at all of our locations. Children and families who speak the same language come together. Languages represented at mother tongue lunches in 2016 included Arabic, Bengali, Bulgarian, CBS (Croatian/Bosnian/Serbian/Slovenian), Dutch, English, Farsi, French, Hindi, Hungarian, Italian, Mandarin, Portuguese, Romanian, Russian, Spanish, Swedish, Tamil, Telugu, Turkish and Urdu.
- Once again the school year began with the pupils focussing on learning during the first week. The IPC co-ordinators wrote a Launch into Learning Unit to support the teachers.
- The year 2016 saw the children engage in a variety of activities that are planned on an annual basis. These include the Spring Breakfast; Easter Activities, the Festive Dinner and Walk to School Day.
- The VNS and KSS Locations began the year with an International Fair for the parents. It is a good way to start the year for both parents and children.
- There was a Spring Concert at each location.
- The Specialist teachers had an open week during February. This was well attended by many parents.
- The theme of Children's Book Week 2016 was "Opa En Oma". Grandparents were invited to come in and read stories and participate in classroom activities. This year once again each location received a big package of books. There were various activities at the different locations including dressing up, a Kinderboekenmarkt, company book sales, the reading of stories, "Stop, Drop and Read" assemblies. Children also learnt the special book week song.
- Throughout the year the different locations had book sales of English books. This is well supported by parents, and the school earns considerable commission from the book companies.
- We participated in the DIPS schools Mathletics Challenge in January.
- In January we participated in the Dutch Voorleesdagen. In some schools there was a read aloud competition. Volunteers came into school to read to the children.
- We have continued to develop the libraries in all locations.
- The Day of Respect was marked with assemblies and a class circle time.
- Teams from ID 3 to 5 entered the local football competition at VUC
- At Nassaulaan, In conjunction with the Archipel Poesie Society a poem by Emily Dickinson was printed on the wall in English with the Dutch translation. The ceremony for the unveiling of the poem was attended by

Ingrid van Engelshoven, Wethouder voor Onderwijs and Deputy Mayor of the Hague and many others. Children read the poems aloud and two balloons were released. All who attended received a card as a memento of the occasion.

- A wide variety of educational visits occurred throughout the year to support the children's learning, including visits to the beach at Scheveningen to see the Prinsjesdag parade; to the Museum Meermanno to make paper; the Ridderzaal; to the Ontdekhoeck in relation to the materials topic; Naturalis; a visit to the ice rink at Uithof for a practical look at friction when skating. There were visits to the the Tweede Kamer and Ridderzaal; Rotterdam Airport Ontdekhoeck; The Gemeente Museum; the Museum of Communication; Museon; the Escher Museum; Tropenmuseum; Corpus; Tram Museum; Haags Historisch Museum; Haagse Openbare Vervoer Museum. IDR visited the city farm. There was a local walk to find out about the history of the area. There were other visits - Het Van Kinderen Creative Centre and an Autumn walk in the local area. There were visits to the Antiquities Museum; Madurodam; the local library; the supermarket; the bakery; a local jobs walk; Plaswijckpark; the Space Expo, the Sealife Centre and the seaside.
- The children learnt about Sinterklaas celebrations in HCL lessons. They learnt new and traditional songs. They participated in Pieten gym and left out shoes. The older children made surprises.
- We have developed a list of cultural activities for each class to participate in. Each class participates in at least one cultural trip during the school year; we also welcome performances at school. The children attended the following performances and workshops: Theater aan het Spui for a performance- Foutje; Zuiderstrandtheater for a ND2 performance and a workshop; Muzee in Scheveningen for a look at clothes in the past; Gemeentemuseum for a workshop on Mondriaan; Laaktheater for a performance of Caribbean music; Museon for an investigative workshop; the Lucent Dans Theatre; Midsummers Nights Dream by STETT; Shakespeare workshop from STETT Theatre Group; Zuiderstrand theatre; ID2, 3, 4 & 5 enjoyed an interactive drumming performance 'banbankune'.
- KSS and VNS entered the International Earth day competition at the Christus Triumfatorkerk and won vouchers for greening the playgrounds
- At KSS, one parent organised a Holi celebration. Interested children could learn a Bollywood dance and perform for the parents and rest of the school in the playground. A group of Indian parents served lunch for the staff which was much enjoyed.
- At NSL, a new Golden Time project was initiated: Twelve children from ID6/NA7 and NA8 visited "Ode aan de Nederlandse Mode" at the Gemeentemuseum. They took photos and did observational drawings. Children sewed a very nice dress and top which is to be seen on the mannequin on the stairs.
- At NSL, Lorraine Dean and Frans de Jong continued to develop the Nassaulaan garden with the children, planting vegetables in the Spring and bulbs in the Autumn with each class
- As part of transition to secondary school, the Head of Rijnlands Lyceum visited ID6. The ID7 coordinator from ISH came to speak to ID6 pupils and the children had the opportunity to visit the ISH, the European School and

Rijnlands.

- There was a meeting organised for the parents of children in Year 5 and Year 6. Staff and/or heads of staff from ISH, Rijnlands and the European school presented to parents. There was an open morning for parents of Year 6 children at the ISH secondary school.
- We also took part in the Edukans Shoe Box Appeal. Many children decorated their boxes colourfully. They filled the boxes with non-perishable treats for less well-off children. We collected 231 shoeboxes and € € 1068 was raised to go towards postage costs.
- Prinjesdag was a focus with HCL lessons.
- Parents were invited to the Christmas Concerts at the various school locations and they were very well attended. There were eleven concerts in total.
- On the Day of the Teacher/Dag van de Leraar teachers received an HSV notebook to thank them their continued commitment.
- Once again the HSV chess team experienced success in different competitions.
- There were very successful Zomerfeesten at each location. They were attended by NA and International Department children, staff and parents.
- In September ID 6 Classes and NA Groep 7 went on a three night residential camp to the Stay Okay hostel in Gorssel in the Achterhoek region of Holland.
- The ID 6 end of year performance and exhibition took place at all three locations. All the arts were represented and much more. There were elements of music, dance, drama and a visual feast for the audience. Full use was made of the buildings and there was a tremendous atmosphere in each one. At VNS the children organised an exhibition and performance based on the work of Roald Dahl. At NSL there was a tremendous evening based on the works of Shakespeare. The ID6 at KSS created an exhibition and performance based around Alice in Wonderland and Lewis Carroll.
- As well as this, the ID6 classes participated in a special end of year assembly. There was an end of year outing for ID6 to Efteling. This indeed has become an ID6 tradition.
- As part of the Mission to Mars unit the children linked up with The Challenger Space Centre in the USA to participate in a simulated mission.
- We also linked again with the Challenger Centre for our ID3 volcanoes unit.
- We acknowledged the International Day of Peace in September. Many children wore white on that day. There were displays in each location to mark the event. Some children and staff ran in The Hague Vredesloop (Peace Run).
- The children from VNS, KSS and NSL came together for a sports day at the Hockey club HDM. The sports days for the youngest children was held at each location.
- We had a big safety campaign at the beginning of the school year. Staff wore high visibility jackets and challenged parents who brought their cars too close to school. This was successful and appreciated by many parents.
- All locations promoted "Schoolbrenng dag". Parents were encouraged to walk or cycle to school with their children. Teachers took the opportunity to discuss Road Safety with pupils. The children received a special HSV badge the previous day to promote the event.

- All children had Road Safety Lessons offered by the HCO.
- Children from ID3 to ID6 were able to take part in The Athletics programme. ID 3 and ID 6 also have the Spellodrome Programme.
- Classes have integrated in a variety of ways around IPC Entry Points.
- There were Spring Concerts at all of our locations.
- ID and parallel NA classes work closely on IPC topics sharing resources, speakers and having some joint learning journeys together. Many more school trips are happening together too.
- School singing is now happening in all of our locations.
- The Dutch Director and Head of School share the good practice. They send out a short bulletin entitled the F2 for the NSL staff on a weekly basis.
- A Valentine Disco is held annually at NSL and is very much enjoyed by the pupils. This year the theme was Spooky Valentine Disco. OAC and the Pupils Committee work together to make this an exciting event. The ID6 pupils from the other locations are invited.
- VNS had its second parent organised discos for children. This was a great fundraising event.
- KSS had its first disco. Children from all year groups attended.
- The school was represented in the City Pier City Loop in March and The Hague Royal 10 Run in May.
- The Chair of the Supervisory Board attended a staff meeting at each locations.
- We have welcomed PABO students from various teacher training colleges in The Netherlands, including some from Stenden University.
- At NSL, an assistant has been released 2 days a week to help put organise all areas of the NSL building. She has made great headway in the attic and a lot of junk has been dumped. Cupboard space has been reorganised. Chairs and Tables have been ordered to create working areas in shared spaces. This is a work in progress.
- We have also worked on a new website that has a new clean look. This will go live in 2017 and will be replicated for the other HSV locations. The new website will be easier to use.

Improvements/Updates to School Premises

We continued to make improvements to both the outdoor play provision and indoor learning areas at each location:

- At KSS an astroturf play area was installed. The OAC contributed to part of the cost for installation. There was also soundproofing of the gym.
- At NSL, new lino on all floors were installed; furniture replaced in ID5 and ID6; the library was finished and the room is beautifully decorated; the kitchen for children was refurbished; a carpenter built in new shelves; there is now running hot water in the new kitchen, which is used a lot for food technology; the gym was soundproofed. Windows were renewed on the top floor and on the ground floor.
- Stairs labelled with personal learning goals across all locations

Communication

Contact with parents and parents' evenings

- All parents receive a copy of the current handbook at the start of the academic year. The parents also received a small accompanying guide with information that will be updated on an annual basis. This year the

- school guide has been revised and has a much more professional look.

 - Parents receive an electronic monthly newsletter informing them what is happening in the ID and NA. The format of this has been revised, upgraded and standardised.
 - Every location posts Latest News on our website page on a weekly basis.
 - Teachers continue to develop class pages to make them more informative for parents. These are now password protected to make them more secure for families.
 - We report to parents three times a year. The first report is in October and gives an indication of how the children are settling into their new class. The second report goes out in February. The reports include learning targets for the children. Pupils sign their own reports after the teacher has discussed the report and targets with the child. At the end of the year there is an extended report.
 - There are two open evenings for parents throughout the year in October and March. At these evenings, parents have the opportunity to discuss their child's report and look at their work.
 - We have an open door policy and parents can always make an appointment to see their child's teacher or another member of staff. To ensure that teaching time is not affected, this is encouraged before or after school.
 - Once again we had a presentation for our year 5 and 6 parents from different Dutch International Secondary schools in The Hague Area. There were representatives from the International School of the Hague Secondary Department, The European School and the Rijnland Lyceum in Oegstgeest. This took place at VNS.
 - There was a Vakleerkracht week when parents were invited to come and look at the specialist lessons, handicraft, music, gym and HCL.
 - Parents were invited into classrooms to be shown how different mathematics strategies are taught in school.
 - There is an information evening for parents during the second week of the new school year where they are given the opportunity to meet their child's class and specialist teachers.
 - Regular monthly open mornings are offered at all three locations. During these sessions prospective parents currently living in the Netherlands are offered the opportunity to look around the different sites and ask questions about the school. Visitors to the Netherlands looking for schools are able to make an appointment.
 - Parents who are new to reception attend a series of meetings in the summer term before their child starts. IDR teachers and the Education Assistants working in the class visit the new reception children in their home the week before they start school.
 - Parents come into school regularly to take part in various IPC activities including the entry points and learning journeys. They share knowledge about IPC Topics with children in the classroom and at home.
 - Parents visit classes to talk about celebrations in their countries.
 - In some classes parents come in to help with cooking.
 - Parents help in the library, with the changing of reading books and hearing children read.
 - They attend and sometimes take part in leading assemblies on different celebrations, including Diwali, Eid and Chinese New Year.

- Many parents help us by covering our new books. This is greatly appreciated and something that working parent can do at home.
- Parents read stories to pupils in English or in their Mother Tongue.
- Parents are involved in Mother Tongue Lunches
- Parents help with Golden Time e.g. cooking activities. At some locations parents offered very special Golden Time activities.
- Class parents are appointed by the class teacher; they act as a focal point for the class, help new families settle in quickly, help with communication between the class teacher and the group of parents, as well as help organise class events.
- Year 6 parents come in for an information evening prior to the children starting their unit on sex education.
- There is an active overblijf committee on which the school leadership and parents of each location are represented. The overblijf committee has contributed funds for playground equipment to each location.
- A group of parents have established a foundation to raise money for the school. This is called 2HSV. In 2016 they provided NSL with guitars. They are planning another auction in 2017.

Board Report 2014-18

Policy Area Achievements related to our strategic plan

1. Education

IGBO – The HSV ID is an active member of the IGBO groups. The former Executive Director was a member of the board of DIPS. The ID Director has been involved in organising conferences. The HSV facilitates the EAL working groups. The annual study day that we organise is always well attended. We are a key member for the admissions working group. Furthermore, staff of the HSV attend other workgroup meetings across the Netherlands.

The ID works closely with the NA on the TPO project. The leadership work together, as do class teachers. Both departments share opportunities for professional development where relevant.

Over recent years we have looked at developing good quality education for what was considered 'more able children'. However, we are now very influenced by the ideas of 'growth mindset' (the work of Carol Dweck and Jo Boaler from Stanford University), where we teach children that intelligence can be developed. Children focus on learning over just looking smart, see effort as the key to success, and thrive in the face of a challenge. We practise this approach and see the benefits of children with different levels of achievement working together. The work particularly interests us because often when children have limited levels of English, you can make incorrect assessments to what they know. Our new maths programme advocates working in this way and we feel very positive about what we are achieving.

5. Four streams

We have achieved our goal to become four streams. Our feeling that this is the right number for the pupils applying at the HSV at this time.

6. Inclusive Education

We are working to take on the inclusive education. We find that we do take a number of pupils that the other schools refuse. We sometimes find it difficult to place these pupils in secondary education. Please see the part in this report about

staffing for SEN children. This is an area that in future years we will need to work on. Especially how the international schools can be served by SPOHH.

7. Cooperation

The leadership of the different schools i.e. Lighthouse and the International Department and ways that schools cooperate is worth exploring in the coming period.

8. ICT policy and ICT learning curriculum

There has been a lot of investment in the area of ICT. This is an area that is continually changing and policy and curriculum need constant review and updating. We have begun the teaching of coding and we need to layout the curriculum objectives for each year group. At the time this report was written, we are going through the process of changing to a google platform.

9. Social-emotional development

We have instituted the PASS assessment.

10. Safety Policy

We have developed Emergency procedures for the entire HSV. For the ID, we are currently developing a safety file with specific risk assessments for each location. This could perhaps be a model for other schools.

Regular safety inspections are carried out. There has been a comprehensive training and EHBO and first aid. There is a traffic vigilance week during the first week back to school; this promotes road safety and encourages walking and bike riding to school

11. Outdoor Areas

There has been a lot of development with particular attention to the social side. There will be attention to the development area and education goals for the coming period i.e. outdoor areas for science.

12. IPC

We continue to work with the IPC curriculum and this is an area that the NA and ID work on together. In the coming period it would be better to focus on curriculum development in this area.

13. Anti-Bullying Protocol

The Zanderover approach is used to tackle bullying. We now have a 'Friendships and Anti-bullying' policy which has been implemented in the ID. The policy was published in the latest School Guide for parents to refer to. The trusted person is alerted to issues. The names of the trusted person per location is also published in the new safety file for parents and staff to view.

14. Norms and values

There is a section in the school plan and we use the IPC personal goals.

15. Lunchtime and after school care

We've established good lunchtime care for the children and we have links with quality after school care companies such as DAK, Zein, 2Samen, Big Ben etc.

Communication

We developed a joint school plan with the Dutch department. It has achieved the aforementioned points. In the next period this will be an area for the ID director and the Dutch director to work on together.

Buildings

Over the past four years there has been a lot of work in all of our buildings and we are very proud of the educational communities that we have created. There is still more work to be done in the common areas of NSL. VNS is short of space i.e. no handicraft room, no Dutch room. The NSL building will become a focus in the coming years for renovation. Cleaning needs continual monitoring and is something that does take a lot of leadership.

Finance

With the establishment of VNS, more income became available for the ID and this has helped us realise many of our educational goal e.g. Expenditure in the ICT; the creation for a leader for learning role; non-teaching heads of school, among other things.

Staff

- ID staff talk positively about working at the HSV.
- We have a mixture of business and curriculum meetings.
- We are very proud of the professional development opportunities that we are able to offer staff.
- In the coming period, staff toilets will be given attention.
- Staff do move between the Dutch departments, which we would like to continue in the future.

Marketing and PR

We've produced the new School Guides, have a google calendar for staff as well as parents, and attended fairs. With regards to the new website, thanks to the overhaul of our content with the work done on the School Gide, as well as a clear vision on the look and feel of the website, we were able to work efficiently with the company building the website The new look will be rolled out across other schools.

Areas of focus

The areas on which the ID must focus over the coming years are:

- SEN
- Technology – curriculum and infrastructure
- Safety – rolling out the completed safety file across locations
- IPC - Curriculum

E) Jaarverslag 2016 Instituut voor Individueel Onderwijs (IVIO)

Toelatingsbeleid

Met een Toelaatbaarheidsverklaring (TLV) kan een kind worden toegelaten tot de school, waarbij een intellectuele ondergrens van 60 wordt gehanteerd. Door het samenwerkingsverband SPPOH wordt in 2015-2016 de beschikking afgegeven door het Expertise Team van SPPOH.

Bij plaatsing van de leerling op de school worden ouders benaderd voor een geïndiceerd huisbezoek door de groepsleerkracht en/of de maatschappelijk werkende en voor bepaalde ouders deelname aan de cursus "Opvoeden en Zo" (CJG) in het eerste schooljaar.

Wachlijsten en randgemeenten

In Den Haag en randgemeenten Rijswijk, Leidschendam en Voorburg bestaat een wachtlijst voor het SBO.

In- en uitstroom van leerlingen

In de loop van het kalenderjaar kwamen er 20 nieuwe leerlingen naar de school.

Zij waren afkomstig van andere basisscholen of instellingen.

Aan het eind van het schooljaar vertrokken 3 leerlingen naar het voortgezet onderwijs, waarvan één leerling naar het VMBO Basis, één leerling naar het Praktijkonderwijs en één leerling naar het VSO.

Schoolverlaters 2016

Aantal leerlingen	naar
1	VMBO Basis
1	Praktijkonderwijs
1	VSO

De uitstroom van de afgelopen jaren laat een beeld zien van:

33 % VMBO B

33 % Praktijkonderwijs

33 % VSO

De school

IVIO (Instituut voor Individueel Basisonderwijs) is een school voor speciaal basisonderwijs (SBO) en heeft leerlingen in de leeftijd van 4 t/m 13 jaar, verdeeld over vijf groepen.

De groepsnorm bedraagt 15 leerlingen; in de kleuterbouw/onderbouw wordt een leerlingenaantal van 12 gehanteerd.

Naast een directeur heeft de school een intern begeleider, ambulante begeleider, groepsleerkrachten, een onderwijs assistent, een psycholoog / orthopedagoog, een vakleerkracht gym, een vakleerkracht judo, een administratief medewerkster en een conciërge. Het grootste deel van de functies wordt uitgevoerd in parttime dienstverband.

Schoolmaatschappelijk werk

De schoolmaatschappelijk werkende van Xtra Plus ondersteunt de school door deel te nemen aan de bijeenkomsten van het Multi Disciplinair Overleg en door huisbezoeken af te leggen. Daarnaast onderhoudt de maatschappelijk werkende namens de school contacten met de diverse hulpverleningsinstanties en werd er een aantal keren bemiddeld tussen gezinnen, school en instanties. Zij heeft dit jaar ook de SOVA training verzorgd.

Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad heeft zich, naast de wettelijk verplichte zaken, bezig gehouden met: het eigen maken van het huishoudelijk reglement, langdurig ziek personeel, passend onderwijs, vakantieregeling, school-ondersteuningsplan, uitbreiding 5^e groep, nieuwe reken- en begrijpend lezen methode, veiligheid in en rond de school, aanpak hondenoverlast en parkeerproblematiek.

Leden van de medezeggenschapsraad:

Namens de ouders: Dhr. H. Geertsema en Dhr. J.Couvreur

Namens het personeel: E. de Lange en L.Grotens

Onderwijskundige ontwikkelingen

Begrijpend lezen methodiek "Lezen is weten":

Afgelopen jaar zijn er door het team twee studiemiddagen gevolgd op het HCO (Haags centrum voor onderwijsbegeleiding) met betrekking tot de invoering van de nieuwe begrijpend lezen methodiek "Lezen is weten".

Rekenmethode "Alles Telt":

Wij zijn dit jaar, onder begeleiding van het HCO, verder gegaan met de invoering van onze nieuwe rekenmethode "Alles Telt". Daarnaast hebben wij het aantal rekenuren in de klas per week verhoogd. Samen met de nieuwe rekenmethode zien wij al betere resultaten bij de leerlingen.

Professionaliseringsplan:

We zijn het afgelopen jaar verder gegaan met ons Professionaliseringsplan. Wij zijn gestart met het onderdeel collegiale consultatie. Alle leerkrachten zijn met een kijkwijzer bij elkaar in de klas gaan kijken. Naderhand hebben zij elkaar tips en tops gegeven. Wij

hebben afgesproken om 2x per jaar dit te blijven doen. Op deze manier kunnen wij leren van elkaar. Onze bevindingen bespreken we in de teamvergadering.

Ontwikkelingsperspectieven (OPP):

Wij hebben dit jaar ons OPP weer aangepast. Het format wat SPPOH bij het groeidocument gebruikt hebben wij in ons OPP verwerkt. Dit werkt efficiënter wanneer wij een TLV moeten aanvragen. Het OPP is gekoppeld aan ons leerlingenadministratiesysteem ESIS.

De leerkrachten vullen zelf de OPP's in. Dit gebeurt altijd met goedkeuring van de IB-er. De OPP's worden met de ouders besproken.

Passend Onderwijs:

De directeur van het IVIO heeft 1x per zes weken een overleg met alle sbo-directeuren in de regio Haaglanden samen met de voorzitter van SPPOH. Zij delen de zorgen over het Passend Onderwijs en brengen dit in bij de voorzitter van SPPOH. Ook zijn er de zogenaamde stadsdeel overleggen: de basisscholen in een bepaald stadsdeel overleggen met de toegewezen SBO-school en de coördinator van SPPOH.

De directeur zit ook in het SBO klankbord groep. Zij vergaderen 1x per 6 weken.

De intern begeleider gaat 1x per zes weken naar het IB overleg van SPPOH.

IVIO biedt hulp aan de basisscholen in het stadsdeel Haagse Hout.

Verantwoording Onderwijskwaliteit

De kwaliteit van ons onderwijs is te achterhalen via de Ontwikkelingsperspectieven

(OPP's) van onze leerlingen. Daar iedere leerling zijn eigen individuele traject loopt, kunnen wij niet vergelijken. Intelligentie en leertempo verschillen nu eenmaal per individu en aangezien wij Onderwijskundig Maatwerk willen bieden is dat ook niet onze insteek. Er wordt handelingsgericht gewerkt.

Wanneer een leerling start op onze school wordt een gewenningsperiode van zes weken ingesteld, een dossierstudie gemaakt en werkdoelen opgesteld. Na een half jaar wordt het OPP opgemaakt, omdat wij de vooraf gaande maanden nodig hebben gehad om het leerniveau en -tempo van het kind te kunnen vaststellen.

Leerlingen tot 9 jaar krijgen een tijdelijk OPP, omdat in de praktijk blijkt dat (vooral bij de kleuters) er nog veel kan veranderen in leertempo en vastgestelde intelligentie.

De leerlingen vanaf 9 jaar krijgen een definitief OPP. Dat betekent dat wij blijven sturen op een lesstofaanbod gebaseerd op de jaarplanning leerlijnen vastgesteld in het OPP van de desbetreffende leerling. Indien de leerling het geplande leertraject niet blijkt te kunnen volgen, zullen wij ons daar voor verantwoorden. Ook wanneer er in het geval een leerling beter presteert dan verwacht, wordt daar actie op ondernomen en wordt er verantwoording over afgelegd in de leerling-volg-rapportage.

De afgelopen 4 jaar hebben de leerlingen conform verwachting of hoger gepresteerd.

Personeel

Teamscholing

Het team is verder geschoold wat betreft digitaal OPP , nieuwe begrip lezen methodiek "Lezen is weten" en het breed inzetten van de nieuwe rekenmethode "Alles Telt".

Scholing directie en intern begeleider

De directeur en intern begeleider hebben zich geschoold met betrekking tot het professionaliseren van het SBO onderwijs binnen het Passend Onderwijs.

Daarnaast hebben zij deel genomen aan de stedelijke conferentie SPPOH en de studiedag van het SBO-werkverband.

De directeur heeft een studiemiddag over het "Special Need" kind gevolgd in Leiden.

De intern begeleider heeft een bijscholing Contact persoon en SoVa training gevolgd.

Personeel

De onderwijsassistent is gestart met het laatste jaar van de PABO.

Een leerkracht heeft de cursus kinder EHBO en BHV gevolgd. Een leerkracht volgt de opleiding als kindercoach.

Bijzondere activiteiten

Actie:

Liliane Fonds. De leerlingen vragen jaarlijks aandacht voor onderwijs voor alle kinderen op de wereld. Deelname dit jaar leverde het fonds € 300,- op.

Projecten:

Naast de vaste jaarlijkse activiteiten, zijn de volgende projecten gedaan:

- Het Vriendenproject om kinderen te leren positief met elkaar om te gaan.
- Het cultuurproject waarbij er extra aandacht aan de verschillende culturen en hun gewoontes en rituelen werd besteed.
- Het Ontbijtproject en smaaklessen om kinderen te leren gezonde eetkeuzes te maken.
- De dierenambulance is langs geweest met een les en voor een bezichtiging. Leerlingen hebben zelfgemaakte kunstwerkjes verkocht. Dit geld hebben zij aan de dierenambulance gedoneerd.
- Projecten met medewerking van studenten van ROC Mondriaan: winterfeest, verkleedfeest, zomerfeest.

Feesten:

De traditionele Nederlandse feesten zijn gevierd, zoals HSV-breed is vastgesteld.

Dierendag werd gevierd en aan het einde van het schooljaar werd feestelijk afscheid genomen van de schoolverlaters.

Communicatie/contacten met ouders:

Op de website staat actuele informatie vanuit de schoolorganisatie en de groepen.

Zoals gebruikelijk werden de collega's van de basisscholen, waarvan nieuw geplaatste leerlingen afkomstig zijn, op de school ontvangen.

Aan het begin van het schooljaar werd een ouderavond gehouden. De ouders ontvangen daar algemene informatie over de school en specifieke groepsinformatie. Wij waren blij met wederom een goede opkomst!

In februari en in juni werden met de ouders rapportbesprekingen gehouden.

Op initiatief van de leerkracht en/of op indicatie van interne en externe specialisten werden gesprekken met ouders gevoerd.

De ouderbetrokkenheid voor activiteiten op school is ook dit jaar geweldig! We hebben een actieve ouderraad met een ouder als voorzitter en een leerkracht als coördinator.

Er zijn 5 ouders die de schoolbibliotheek runnen. De leerlingen mogen 1x 2 weken hun boek komen ruilen. Ook lezen de ouders in kleine groepjes samen met deze leerlingen. Hierdoor heeft het leesonderwijs een boost gekregen. Alle leerlingen zijn altijd zeer gemotiveerd om naar de schoolbibliotheek te gaan.

Daarnaast krijgen we tijdens de organisatie met feesten, het werken in de schooltuin en de begeleiding met buitenschoolse activiteiten ook ouderhulp.

Onderwijskundig maken wij gebruik van stagiaires van ROC Mondriaan, In Holland, Capabel Onderwijs en de Haagse Hoge school.

De betrokkenheid van de ouders voor de leerresultaten is toegenomen. Alle ouders kwamen naar de rapportbespreking. Ouders, met name nieuwe ouders, zijn betrokken in de gesprekken van de MDO's wat betreft de ontwikkeling en hulpbehoeften van hun kind.

Strategisch beleid 2014-2018

In dit document legt de HSV het beleid voor de komende jaren vast. Dit beleid is bepalend voor de ontwikkeling van de Stichting als geheel, maar ook voor die van de afzonderlijke scholen en afdelingen. (Zie Strategisch Beleidsplan 2014-2018)

Een aantal doelen zijn inmiddels bereikt zoals:

- Wij hebben een visie ontwikkeld en zijn in staat om op passend onderwijsaanbod te doen aan de meer en hoogbegaafde kinderen
- Passend Onderwijs is inmiddels ingevoerd.
- De samenwerking tussen de scholen en afdelingen, en uitwisseling van kennis en vaardigheden is inmiddels een feit. Zowel de directie als de IB-er werken veel samen met de andere afdelingen. De directeur heeft maandelijks overleg met de directeuren voor overleg en uitwisseling expertise. De IB-er heeft 2 maandelijks een IB overleg met de andere IB-ers. Daarnaast hebben we gezamenlijke studiedagen en gemeenschappelijke projecten.
- De school heeft een ICT beleid ontwikkeld. We gaan o.a. met Cloudwise- Cool werken.
- We werken met het sociaal emotionele instrument: SCOL. Twee maal per jaar onderzoeken wij d.m.v. SCOL hoe de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen verloopt.
- Ons veiligheidsplan is inmiddels geactualiseerd.
- We hebben een pestprotocol.
- Twee Samen verzorgt de naschoolse opvang

De komende periode gaan we aan de volgende doelen werken:

- Het invoeren van IPC.
- De samenwerking tussen de HSV scholen intensiveren.

F) Lighthouse Special Education (LSE) Three Little Ships Preschool (TLS)

Special education

The Lighthouse facility houses two schools: Lighthouse Special Education International Primary (LSE) and Three Little Ships International Preschool (TLS).

The Three Little Ships International Preschool class provides inclusive education for 16 children aged from 3 to 5 years old. Two thirds of the placements are given to typical developing children and one third of the placements are given to children with special needs.

The Lighthouse Special Education International Primary school is an international primary school for children with special needs from 5 to 13 years of age. The education is organised at an individual level and an Individual Education Plan (IEP) is established for every school student. The IEP is evaluated twice a year and discussed within a multidisciplinary team that includes teaching staff, therapists, pupil monitoring coordinator, director and parents. Given the mobile nature of the international community, children come and go throughout the school year. On October 1st of 2016 a total of 17 children with special needs attended Lighthouse Special Education.

Number of groups

The TLS pre-school is considered a "Kinderdagverblijf" under Dutch law and a maximum of 16 children may attend this preschool class. Generally, the Three Little Ships pre-school classes are made up of 5 children with special educational needs and 11 typical developing children. During the academic year 2015-2016, there were two inclusive preschool classes with children of aged 3 to 5 years old. Both classes were full during the academic year and included 10 children with special educational needs and 22 typically developing children. In August 2016, the Board of the HSV decided to reduce to one pre-school class because of the limitations of the building. Since 1st August 2016, all 16 places in the pre-school have been full, with 5 places given to children with special educational needs.

There are two classrooms available for the LSE primary school students: one classroom for children aged 5 to 8 years old and one for students aged 8 to 13 years old. There are a total of 16 places available to students: 8 in each class. On 1st October 2016, there were 4 children in the younger class and 5 children attending the older class.

During 2016, one of the Lighthouse students was fully integrated in international mainstream education at VNS (HSV International school Van Nijenrodestraat) with a full-time teaching assistant assigned to him from the Lighthouse staff. Another Lighthouse student was integrated part-time in international mainstream education at KSS (HSV International school Koningin Sophiestraat) with a part-time teaching assistant assigned to her from the Lighthouse staff. Two other students were fully integrated into Dutch secondary special education at IdV (Inspecteur de Vriesschool) with a part-time bilingual teaching assistant assigned to them from the Lighthouse staff. Approximately 60% of the students from the Lighthouse school-aged children are integrated into mainstream classes for part of their school day.

The Portacabin is currently used as a speech therapy room and the Gym is currently in use 4 days a week for occupational and physiotherapy. The therapists give treatment to students from TLS and LSE, and other external clients.

Staff

There is one director of both the Lighthouse Special Education and Three Little Ships schools and she reports directly to the executive director of the HSV. The director has knowledge of both the Dutch and the international education systems.

The director is responsible for:

- the supervision and management of the LSE and TLS educational programs including curriculum;
- the appointment and professional development of staff;
- local budget management;
- student admissions;
- parent-school activities and councils.
- community partnerships.

The current director has been on sick leave since November 2015. Since February 2016, a part-time interim director has been in place.

During the 2016 calendar year, 1 director and 21 teaching and support staff worked at LSE and TLS, most of whom were of part-time work status.

Of the 21 staff, there were:

- 2 full-time qualified teachers
- 5 full-time class assistants
- 6 part-time class assistants
- 2 part-time personal assistants in preschool
- 1 part-time personal assistant for inclusion at KSS
- 1 full-time personal assistant for full inclusion at VNS
- 1 part-time personal assistant for full inclusion at IdV
- 1 part-time pupil monitoring coordinator
- 1 part-time secretary
- 1 part-time concierge

Five independent specialists provide consistent evaluation and therapy support to TLS and LSE students. They include the following disciplines: occupational therapy, physical therapy, psychology, sensory integration and speech & language therapy. The specialists provided additional expertise to the teaching staff of LSE and TLS on specific developmental, learning or social-emotional issues. The specialists not only provide assessment and therapy support to Lighthouse children but also to children from other international schools in The Hague. They are involved in the IEP meetings of the LSE and TLS students.

The pupil monitoring coordinator, who also works at KSS and VNS, provides part-time support to the teaching staff, contributing to the educational planning of TLS and LSE students as well as advising the Director on the admission of new students.

In addition to the contracted staff, there are volunteers working as lunchtime supervisors and providing additional support for students in the classrooms, the library and during special events, such as school trips.

Participation Council (MR)

The MR is comprised of two parents, two staff members and the director. In 2016, the school did not succeed in finding parents to participate in the MR and one staff membership also remained vacant throughout the year. One staff member represented the school on the cross-school GMR.

Parent committee

The Three Little Ships Parent Advisory Committee met only once in 2016 due to the sickness of the director and a lack of parents willing to participate in the committee. The one meeting that was held, reviewed the health and safety, fire and classroom procedures.

A certificate has been received from the "Stichting Klachtenkamer oudercommissies Kinderopvang" stating there were no official complaints regarding Three Little Ships in 2016.

Educational developments in 2016

The position of the shared Pupil Monitoring Coordinator between LSE, KSS and VNS

During 2016, the pupil monitoring coordinator was designated an additional 8 hours per week to LSE in the absence of the director due to sickness. In these additional hours, the coordinator supported the LSE staff in designing interventions and teaching strategies to meet the needs of students. The coordinator also managed the arrangements for substitute teaching assistants related to short notice absences and took on additional management tasks.

The pupil monitoring coordinator worked closely with the coordinator of SPPOH and other international schools and agencies within the area of special needs. All the LSE students require a statement of special needs ("Toelaatbaarheidsverklaring") in order to attend LSE and the pupil monitoring coordinator works with SPPOH, external specialists and parents to submit the request for this statement for each child. The pupil monitoring coordinator continues to work with the director to improve the integration model and to plan for future LSE developments. There is continuous need for: a) presenting information to KSS and VNS staff about working with children with special needs, b) supporting LSE assistants in integrating children with special needs into mainstream classrooms, and c) increasing collaboration between KSS/VNS teachers and LSE assistants.

Integrated classes for LSE students

The LSE classes are typically organized by age, however the students are at very different stages in their development and academic skills. In August 2016, LSE introduced a new integrated system of teaching for part of each school day. On Mondays to Thursdays, two younger students move to the older class for literacy and numeracy lessons which are presented in a more formal style with expectations for independent learning. At the same time, one older student moves to the younger class for a more play-based approach to learning. On Fridays, the two classes take part in life-skills lessons in mixed groups, giving the older students the opportunity to help the younger students and model skills for them. The younger children benefit from the verbal language of the older students. One of the older students also goes to the TLS class and reads to a small group of pre-school students on a weekly basis.

Special needs secondary education

In August 2015, three Lighthouse pupils transferred to the Inspecteur De Vriesschool, a Dutch special needs secondary school in The Hague/Benoordenhout. Throughout 2016, one of the Lighthouse assistants continued to be seconded to that school to support two of the students. A meeting was held with the location leader of IdV, the HSV executive director and the LSE interim director to discuss the integration of the students. The transfer has been successful, with the students gradually requiring less support and finding an appropriate place within the school.

In-service training

In the long-term absence of the director and the appointment of an interim director, it was important for the TLS and LSE teams to redefine their expectations for the leadership of the school and agree parameters for team work. In 2016, three study days were dedicated to these subjects and a Code of Conduct for TLS and LSE (in addition to the HSV school-wide code) was drawn up. All staff and external specialists signed the code, agreeing to foster a positive working environment. Katherine Fortier, a local Educational and Clinical psychologist, supported these study days.

One study day gave the opportunity for the staff to discuss the mission of the Lighthouse school and to think about the integration and inclusion of students with special educational needs within HSV. A three year development plan for TLS and LSE was drawn up by the interim director with the input of staff from this study day.

One study day was dedicated to child protection issues. The staff worked together to develop a policy for the intimate care of students. An external specialist from Hertzberg Training also provided updated information to staff about child protection in The Netherlands and how to manage conversations about concerns with parents.

One study day was devoted to curriculum development. The TLS team worked with the director on planning topics, including academic targets and educational activities, for the academic year 2016-2017; the LSE team worked with the pupil monitoring coordinator on the plan for an integrated day for both school classes to provide more differentiated educational provision to the students.

One study day was spent visiting Dutch pre-schools and schools, to give staff a better understanding of the Dutch education system. This day was prepared by an advisor from the HCO. The LSE staff visited two Dutch special schools and looked at their curricula and ways of tracking students' progress. The TLS staff visited a day-care centre for typically developing children, a day-care centre for children with special educational needs (MKD) and a respite care house.

One study day was used to increase staff confidence in ICT. The day was led by a member of staff from the British School in The Netherlands. Staff had the opportunity to experiment with coding using simple robots and also to try out new apps on iPads. Two LSE staff also gave 'helpdesk' sessions to other staff to answer their questions and solve their problems with educational technology.

Three staff members attended follow-up courses for BHV in fire-fighting, first aid and emergency evacuation. All staff attended a staff meeting with first-aid training in dealing with (epileptic) seizures and allergic reactions in young children.

An experienced Early Years teaching specialist from The British School in The Netherlands visited the TLS classroom for a morning and offered suggestions and advice to the TLS team for improvements in their classroom environment and tracking of students' progress.

Five members of TLS team completed an Ervaringscertificaat (EVC) procedure and four team members received a certificate which the Gemeente Den Haag recognises as a suitable qualification for working in (international) childcare.

Study days outside school

Two assistants working in TLS attended three meetings of the international Early Years Forum, where good practice in Early Years classrooms is demonstrated and discussed.

Two members of staff attended a study day in Leiden organized by the Stichting Children with Special Needs for international schools in the Benelux.

The interim director and one member of staff attended the ECIS international teachers' conference in Copenhagen. The costs of attending this conference were sponsored by the education department of the United States Embassy to The Netherlands.

Cooperation

Internal

Staff meetings are held regularly throughout the school year. They are held alternately on Tuesdays and Wednesdays in order to facilitate the attendance of all part-time staff.

External

The Lighthouse has on-going cooperation with the International department of the HSV, especially with locations KSS (Koningin Sophiestraat) and VNS (Van Nijenrodestraat). Several students of Lighthouse visit KSS for lessons in IPC, gym, music or handicraft. One LSE child has been fully integrated with a personal assistant into VNS. Lighthouse and KSS share playground spaces on a daily basis.

The (interim) director of the Lighthouse meets with the board and the directors of other HSV schools on a regular basis. There are director meetings (DM), director and location Leader meetings (BMO) and personnel meetings (PCM).

The director attends the meetings of the local international schools' SEN forum.

There is active cooperation with local international companies (e.g. Shell, Europol, ICC) and embassies.

Special pupil care/support

One of the most important characteristics of the Lighthouse is the individual approach to students' education. The school aims to meet each student's individual educational needs. The ratio of staff to students is higher than in Dutch SO schools, because the needs are not clustered into specialist schools and are consequently very diverse within each class. Most of the children have more than one disability diagnosis. The quality of the education is ensured through the provision of *a safe school environment and highly qualified and experienced staff*.

TLS conforms to the Dutch childcare system and is inspected annually by the GGD. The normal ratio of adults to children in Dutch day-care is 1:8. TLS provides three staff for sixteen children to enable the children with special educational needs to receive extra attention. In 2016, two children also received additional assistance from a personal assistant due to their mobility challenges.

A social worker has been appointed by 'Jeugdformaat' to give support to families of Lighthouse students. The social worker is an asset to Lighthouse children and families as she is able to advise parents on the availability of local community support and help them overcome the language barrier.

An educational advisor from SPPOH is assigned to the Lighthouse school and assists with the admission of new students, the transfer of students to and from the Dutch system and the TLV applications. Regular 6 weekly meetings are held at the Lighthouse which are attended by the SPPOH advisor, the social worker, the pupil monitoring coordinator and the (interim) director.

LSE maintains contacts with SPPOH, Interne Zorgcommissie, CvI, SPPOH, HCO and other Dutch schools for special education.

Progress and assessments

LSE student progress is monitored through each student's Individual Education Plan (IEP). IEPs are developed in co-operation with parents and therapists and include both school and home goals. Progress is reviewed twice a year at a meeting that includes teaching staff, parents and external therapists. Formative and summative assessments are conducted throughout the year.

The parents of children in TLS are invited to short progress meetings in the autumn and spring to discuss their child's progress. All children from TLS receive a detailed end of year report that describes the progress that they have made in developmental areas throughout the year.

Students who transition to a new school are provided with a summary leaving report. This report is designed to inform the receiving school of the student's strengths and challenges, enabling a smooth transition.

Quality assurance

Quality assurance has been consistently monitored through the annual health and safety inspections, playground and gym inspections, and compliance with continuous improvement plans.

TLS is inspected annually by the GGD, on behalf of the Gemeente Den Haag. The report is made available on the TLS website.

Recruitment of new staff focusses on professionals with a background in early childhood development, psychology and/or special education. The Lighthouse encourages internships and volunteers to work in the school. All potential members of staff and volunteers are interviewed by the (interim) director and have to provide professional references. A VOG (police check) is always carried out before a person has contact with the students.

Due to the absence of the director, staff Personnel Progress Conversations did not take place in 2016. These have been planned for early in 2017.

The HSV has an annually updated staff handbook which is an informal guide helping new staff to settle in to work at the HSV. In 2016, the Lighthouse started to develop an additional section with information that is relevant only to LSE and TLS staff.

The TLS handbook informs parents about daily school life.

The TLS and LSE website is updated as necessary with relevant documents, such as the TLS inspection report, parent newsletters and Dutch legal documentation (e.g. on absence from school).

Special Activities

The Lighthouse school had a number of special activities throughout 2016, including:

- School trips. Students visited the local supermarket, the local park, the airport in Rotterdam, the beach in Scheveningen, Planet Jump in The Hague and the Pleasure Park in Zoetermeer. Students also took a trip on a tram.
- Music lessons in all classes every week which were led by a music student who offered services voluntarily to the school.
- An educational program at the local city farm which was followed by the older LSE students.
- Special days. Students participated in a number of special days such as Sinterklaas, King's Day, international days, Spring Breakfast, TLS Graduation Day.
- An after-school music club for TLS students on a weekly basis organised by two music students.
- Two parent evenings that also included book fairs and resources.
- A parent 'activity' morning for TLS parents where they were welcomed into school to join in creative activities with their children.
- A visit by students from IVIO. The Lighthouse donated some surplus iPads to IVIO and some students visited one of the LSE classes with gifts to say 'thank you'.
- An introduction hour for new TLS students and their parents. The parents were given information about the pre-school and the children had the opportunity to meet each other and play with some of the educational materials.
- An end of year summer party (Zomerfeest), which was great success as many families attended. Eighteen staff and parents also joined in the local Royal Run on the same day as part of the activities. The parents provided a wide range of international food for the event.
- AEGON volunteers worked for a day in the school grounds, tidying the gardens and creating a mural.
- The attendance of the interim director at several events at the American Ambassador's residence to maintain the Lighthouse's close relationship with the American Ambassador and staff.

- A visit to the school by members of the Supervisory Board.

Communication / parental contacts

Much of the school's communication with parents is on a personal level. The TLS staff communicate with parents of the pre-school students when the children are brought to school in the morning or collected at the end of the day. Teachers of LSE students keep in regular contact with the parents via email. There is an 'open door' policy and parents can make an appointment at any time to see their child's teacher or another member of staff. To ensure that teaching time is not affected, these meetings typically take place before or after school.

In addition, communication between school and home is facilitated by:

- A handbook for TLS parents at the start of the year with useful information about the pre-school.
- An electronic newsletter from the director every six weeks, informing parents about developments and activities in TLS and LSE.
- A weekly newsletter to TLS parents with pictures of activities in the classroom.
- The LSE and TLS website which is updated with the latest news.
- Letters to parents with medical information in English (such as infectious diseases), according to the GGD guidelines.
- Formal student progress meetings twice a year: for LSE parents through IEP meetings and for TLS parents through parent evenings.
- Parents are invited into classrooms to help with activities at the discretion of the school staff.

In 2016, the school opened Twitter accounts for the Lighthouse and for each class. Messages are posted regularly so that parents can see activities that are happening in the school. Lighthouse has more than 70 followers while each class has more than 20 followers.

Accommodation

The Lighthouse school is housed in an old building which can no longer be maintained to the standards of international schooling. The executive director attended several meetings with the Gemeente, the director of the Luduina School and an architect in continuing discussions about moving into the Luduina school building. No definitive plans have yet been agreed.

Due to the reduction of TLS to one pre-school class, the youngest LSE children were able to move from the Portacabin into the main Lighthouse building in July 2016. This has meant that the students now have a much larger classroom and the classroom environment has been set up to more effectively meet their needs.

The space in the Portacabin that had been occupied by the younger LSE children has now been developed into a space for the speech therapists to give individual therapy to students, carry out assessments and meet with parents.

The classroom upstairs in the Lighthouse building that was previously used for therapy has been transformed into an office space and an appropriate place for staff to meet with parents. An intercom, with camera, was added, so that the main door is able to be opened from the upstairs office.

The room that was previously used as the office has been re-designated as a staffroom, where staff can take their breaks and meet with each other. There is also space to work on a PC and use the laminator. The staffroom is used by students on Fridays in their life skills lessons and is also used as an additional (parent) meeting room.

The library area has been redeveloped with furniture that was donated by The British School in The Netherlands. Two staff members gave up after-school and weekend time to paint a mural in the library corner with the children's favourite book characters. Books that were out-of-date have been removed and many were donated to charity.

The stairs have been brightened up and turned into an educational resource by EenTreeDrie through money that had been previously donated by the American Women's Club.

AEGON volunteers spent a day at the Lighthouse school in April 2016. They painted a mural on the outside of the school wall, using suggestions from the students, and also tidied up the gardens, making them weed-free and ready for planting by the students.

Strategic Plan 2014-2018

The mission statement of the HSV says 'Global citizenship; lifelong learning'.

In 2016, the Lighthouse school considered its international character. After a learning walk in a staff meeting, we realised that the international character was not as evident in our building as we thought. Consequently, we have tried to make our displays and materials reflect our internationalism more effectively. Throughout most of the year, the noticeboard introducing staff members showed the countries that staff came from and this made it easier for parents to identify with individual staff members. Students and parents are encouraged to share information about their cultural heritage and international food is welcome at special events.

The introduction of Twitter has meant that staff are sharing what they do with a wider (global) audience and are learning from other schools and organisations across the world. Some students have also posted tweets under staff guidance.

The Lighthouse endeavours to instil a love of learning in all its students. Curiosity is encouraged and children's interests are acknowledged and encouraged. The murals on the school and library walls reflect ideas from the students. Topics for study are chosen with the intention of making learning exciting and fun, as well as stimulating. There is a strong emphasis on reading skills throughout the school so that students can access information for themselves.

The HSV allocates finance annually for staff professional development, so that staff can also participate in life-long learning.